

WIADOMOŚCI WRATUSZOWE

Informator Urzędu
Miejskiego w Cieszynie

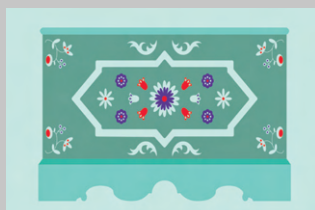
9 września 2022
Nr 18 (1050)
ISSN: 1234-1764

ANKIETA DLA SENIORÓW

Jakich odpowiedzi udzielili
najstarsi Cieszyniacy?

S. 2, 12, 13 »

RZEMIOSŁO, WINO I STRUDEL

Przed nami XXI edycja Skarbów
z Cieszyńskiej Trówwy.

S. 5 »

XXX FESTIWAL MUZYKI WOKALNEJ

VIVA
IL CANTO
CIESZYN 2022

VIVA IL CANTO PO RAZ 30.

Wielkie święto melomanów
po raz kolejny w Cieszynie.

S. 6 »

BUDŻET OBYWATELSKI 2023

Jakie projekty zostały
dopuszczone do głosowania?

S. 19 »

YASS!
FESTIVAL'22

KILKA TYSIĘCY OSÓB BĘDZIE RAZEM BAWIĆ SIĘ W CIESZYNIE – RUSZA YASS! FESTIVAL! WIĘCEJ – S. 3

OD BURMISTRZA

Ankieta dla seniorów – jakie wnioski?

GABRIELA STASZKIEWICZ

Burmistrz Cieszyna

Drodzy Mieszkańcy!

Od 2 maja do 3 czerwca prowadziliśmy badanie ankietowe skierowane do najstarszych mieszkańców naszego miasta, którego celem było wskazanie kierunku, w jakim powinna podążać polityka senioralna Cieszyna. Każdy głos i każda opinia są dla nas ważne. Dlatego na samym początku chciałabym ogromnie podziękować wszystkim, którzy poświęcili swój czas na wypełnienie kwestionariusza.

Otrzymaliśmy odpowiedzi od 221 respondentów powyżej 60 roku życia. Można powiedzieć, że to niewielki odsetek mieszkańców w tym przedziale wiekowym, jednak liczba ta pozwala już na wstępną analizę sytuacji i identyfikację potrzeb osób w wieku senioralnym, zamieszkujących na terenie naszego miasta. Zebrany za pomocą ankiety materiał posłuży teraz

foto. BSK

do opracowania Polityki Senioralnej Cieszyna na lata 2023-2026, której celem jest poprawa sytuacji osób starszych na rzecz godnego, samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego życia.

Ankietowani do dyspozycji mieli dwa rodzaje formularzy: papierowy i elektroniczny. Kwestionariusze w wersji papierowej dostępne były w Urzędzie Miejskim w Cieszynie (ul. Rynek 1), w Cieszyńskim Ośrodku Kultury „Dom Narodowy” (ul. Rynek 12) i w Bibliotece Miejskiej (ul. Głęboka 15). Ankiety można było również pobrać ze strony www.cieszyn.pl, a następnie wydrukować, wypełnić i oddać w powyższych miejscach. Formularz został opublikowany w 9 numerze Wiadomości Ratuszowych z 6 maja 2022 r. Ankieta była także dostępna w wersji on-line.

136 osób wypełniło ankietę w wersji papierowej, a 85 respondentów zdecydowało się wypełnić formularz elektroniczny. Zdecydowanie częściej ankietę wypełniały panie (151 kobiet) niż panowie (70 mężczyzn). Najliczniejszą grupę respondentów stanowiły natomiast osoby w wieku 70 lat i osoby w wieku 65 i 66 lat. Najstarszy respondent liczył 91 lat (mężczyzna). Zdecydowanie najczęściej w badaniu uczestniczyły osoby z wykształceniem średnim (98 osób). Blisko pięćdziesiąt procent ankietowanych (109 osób) pozostawało w związku małżeńskim, 134 ankietowanych przyznało, że zamieszkuje z rodziną, bądź innymi osobami.

O co zapytaliśmy w badaniu? Między innymi o to, z jakimi problemami stykają się seniorzy, na kogo w takich momentach mogą liczyć, jak spędzają czas wolny. Pytaliśmy także o czynniki, które utrudniają osobom starszym dostęp do

oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej. Poruszaliśmy także kwestię życia społecznego oraz chcieliśmy dowiedzieć się, w jakim zakresie respondenci najczęściej potrzebują pomocy.

Bardzo dziękuję mieszkańcom, którzy wzięli udział w badaniu, za podzielenie się z nami swoimi spostrzeżeniami, uwagami, pomysłami i problemami. Dzięki Państwa opinii możemy spojrzeć na wiele spraw z innej perspektywy, bo z punktu widzenia osób w wieku dojrzałym. Zależało nam, by usłyszeć głos również tych osób, które na co dzień z pewnych względów są mniej aktywne, czy trudniej im wyjść z domu. Dotarcie do tej grupy mieszkańców było możliwe dzięki wsparciu wielu osób i instytucji, które zaangażowały się w realizację badania – Cieszyńskiej Rady Seniorów, Cieszyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku i parafii. Dziękuję również za wsparcie ze strony radnych i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Jestem pewna, że wspólna praca zaowocuje wypracowaniem rozwiązań, które będą trafnie i efektywnie zaspokajają potrzeby ludzi starszych.

Wyniki ankiety zostały przedstawione na stronach 12-13 tego numeru Wiadomości Ratuszowych. Zapraszam do zapoznania się z odpowiedziami najstarszych mieszkańców naszego miasta. Dodam również, że choć badanie ankietowe dobiegło już końca, swoje pomysły, uwagi i spostrzeżenia można nadal przekazywać do Urzędu Miejskiego w Cieszynie (Samodzielne stanowisko ds. organizacji pozarządowych, osób starszych i niepełnosprawnych, tel. 33 4794 221, e-mail: msobiecka@um.cieszyn.pl lub 33 4794 244, e-mail: bstelmach@um.cieszyn.pl). ■

foto. BSK

PRZED NAMI JEDNA Z NAJWIĘKSZYCH MUZYCZNYCH IMPREZ ROKU

Yass! Festival

W weekend 9-10 września Cieszyn – dosłownie! – rozbłyśnie plejadą gwiazd. W zabytkowej przestrzeni Browaru Zamkowego Cieszyn wystąpią GusGus, Morcheeba, Voo Voo, IGO, Rysy, Ralph Kamiński, PEZET, Natalia Przybysz, Fisz Emade Tworzywo, Skalpel, Orgenek oraz OIO – a to wszystko za sprawą Yass! Festival.

Przed nami druga edycja Yass! Festival, kameralnego slow festu, skierowanego do wszystkich, którzy tęsknią za dobrą muzyką, chcą trochę "zwolnić" i nie lubią ścisłu wielkich imprez. Wydarzenie przyciąga do naszego miasta kilka tysięcy osób! Klimat Browaru Zamkowego, a także samego Cieszyna, jednego z najstarszych miast w Polsce, sprawiają, że wydarzenie ma niecodzienny, wyjątkowy charakter, nie spotykany na innych festiwalach.

W pierwszy dzień wydarzenia (9 września) na RQS Stage, o godzinie 18:30, wystąpią Wojciech Waglewski z grupą Voo Voo, którzy zainaugurują tegoroczną edycję Yass! Fe-

stival. Na scenie zobaczymy też IGO, jeden z najbardziej rozpoznawalnych męskich głosów w Polsce oraz duet Rysy, zdobywców statuetki Fryderyki 2022 w kategorii Album Roku Elektronika. Ralph Kamiński urządzi bal w dolnej części Browaru, na Warehouse Stage, gdzie wystąpi również Pezet, najbardziej ceniona i kultowa postać w historii polskiego rapu oraz Morcheeba, jeden z najważniejszych brytyjskich zespołów trip-hopowych wszech czasów.

Drugi dzień Yass! (10 września), upłynie przy muzyce Natalii Przybysz, jednego z najciekawszych kobiecych głosów na rodzimej scenie, "starego boomer" Fisz / Emade Tworzywo oraz fenomenalnego duetu Skalpel, tworzonego przez Marcina Cichego i Igora Pudło, którzy wystąpią na górnej scenie RQS Stage.

Na Warehouse Stage, zagrają zespół Ørganek, na czele z Tomaszem Organkiem, supergrupa OIO w składzie Oki, Young Igi, Otsochodzi oraz islandzkie legendy muzyki elektronicznej GusGus z wokalistką Margrét Rán z VÖK, która wprowadzi uczestników

w klimat skandynawskiej melancholii, zapewniając eklektyczny przepływ energii na fali mocnych doznań.

Yass! Festival to również food market, serwujący lokalne i międzynarodowe dania uliczne, darmowa woda pitna oraz wiele atrakcji. Wszystkie dekoracje festiwalowe powstają z recyklingu, plastik zastępowany jest wyrobami w pełni biodegradowalnymi, a z siatek mesh i opasek lokalna krawcowa, pani Dorota, szyje praktyczne, wytrzymałe i kolorowe torby. Festiwal ma nie tylko bawić, ale też pobudzać świadomość ekologiczną. Od początku tworzony jest w oparciu o wartości less i zero waste z naciskiem na ekologię i recykling, zgodnie z ideą "less is Yass!" propagowaną przez organizatorów.

Mecenat nad tegorocznym festiwalem objęła firma Rectus Polska z siedzibą w Gumnach koło Cieszyna. Bilety do nabycia on-line na stronie <https://www.yass.pl/bilety> oraz w salonie Empik. ♦

MAT. PRAS. / RED. AB

FOT. NA 1 STRONIE: KRZYSZTOF PUDA

**Na trzech scenach
wystąpi ponad
dwudziestu artystów.
Yass! Festival przyciąga
do Cieszyna kilka
tysięcy osób!**

BIG IDEA™ GROUP

CIESZYN
BROWAR ZAMKOWY

09-10
09 22

09 09
A-Z
IGO
MORCHEEBA
PEZET
RALPH KAMINSKI
& HV BEST BAND IN THE WORLD
RYSY
VOO VOO

10 09
A-Z
FISZ EMADE TWORZYWO
GUSGUS
NATALIA PRZYBYSZ
OIO
ØRGANEK
SKALPEL AV Set

WWW.YASS.PL
@YASSFESTIVAL

RQS Cieszyn Cieszyn RADIO 357 DZIENNIK ZACHODNI Kronika barstak&co Mielko Studio GUS IDEALNY WYBÓR UPRZYWAŁA FISHGROUP SPOT

QR code

A to Polska właśnie

fot. Wojtek Korpusik

fot. Wojtek Korpusik

Serdecznie zapraszamy na koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny, który odbędzie się 21 października o godz. 18:00. Koncert organizuje Miasto Cieszyn z okazji 104. Rocznicy powołania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego. Podczas wydarzenia wręczona zostanie Nagroda Miasta Cieszyna za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

Polskie pieśni, tańce ludowe i narodowe – bez nich nie istniałaby większość programów w repertuarze Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”. Bogactwem muzyki, choreografii i niepowtarzalnego uroku wynikającego z tradycji, Zespół dzieli się z publicznością od dziesięcioleci, zachwycając niezmiennie swoim kunsztem wykonawczym.

„A to Polska właśnie” to sztandarowy program Zespołu. „Śląsk” pojawia się na scenie w pełnej krasie ludowych kostiumów, w repertuarze najpiękniejszych pieśni i tańców ludowo-narodowych. Przeważającą część programu stanowią kompozycje lub opracowania muzyczne Stanisława Hadyny oraz układy choreograficzne Elwiry Kamińskiej – współzałożycieli Zespołu „Śląsk”. W repertuarze Zespół zebrał kolekcję pieśni i tańców,

które od blisko 70 lat tworzą międzynarodową, artystyczną markę „Śląska”.

Zaprezentowane w programie utwory tworzą dziś muzyczny kanon narodowych i ludowych tańców, wiele z nich stało się niedoścignutym wzorem w dziedzinie inscenizowanej stylizacji polskiego tańca ludowego i narodowego. Żywiołowość, wdzięk, elegancja, młodość wyrazu i kunszt wykonawczy – cechy wypracowane niegdyś pod okiem Stanisława Hadyny i Elwiry Kamińskiej – sprawiają, że widowisko Zespołu „Śląsk” zostaje na zawsze w sercu widza.

Rezerwacja biletów pod nr tel.: 33 857 75 90; 33 858 16 52. Sprzedaż biletów w cenie 60 zł; 80 zł i 110 zł w kasie Teatru i w systemie on-line (www.bilety.teatr.cieszyn.pl). ♦

MAT. PRAS.

Pióro z obrazu Malczewskiego

Biblioteka Miejska w Cieszynie zaprasza 13 września o godz. 17:00 na spotkanie autorskie z Mariuszem Jancarczykiem, autorem książki „Pióro z obrazu Malczewskiego”.

W wyniku zbiegu okoliczności przeciętny pismak staje się jednym z najbardziej pożądanym dziennikarzem. Droga jego kariery jest zawiła i niekoniecznie okazuje się ścieżką prawdy, ale zapewnia Jankowi wygodne, całkiem dostatnie, a z pewnością ciekawe życie.

Czy za luksus warto zaprzedać duszę diabłu? Czego znakiem jest pióro, które dziennikarz znajduje u siebie w domu? Książka opowiada o miłości, jej braku i jej poszukiwaniu. Stanowi pierwszą część trylogii.

Mariusz Jancarczyk pochodzi z Bielska-Białej. Z wykształcenia jest magistrem farmacji, od 2012 roku piastuje stanowisko prezesa Fundacji „Słoneczny Promień”. Prywatnie jest szczęśliwym mężem i ojcem dwójki dzieci. Książki, muzyka i film towarzyszą mu od zawsze. Walentynkowy prezent, którym był podkoszulek z obrazem Jacka Malczewskiego „Aniele, pójdź za Tobą”, stał się impulsem do napisania książki. ♦

BIBLIOTEKA MIEJSKA

TWÓRCZOŚĆ MIŁOSZA TEATRALNIE

Cieszyńska Studnia Literacka zaprasza na przedstawienie oparte na twórczości poetyckiej Czesława Miłosza w artystycznej kreacji istebniańskiej Grupy Rekonstrukcji Literackiej „Na Granicy”. Spotkanie odbędzie się w sali konferencyjnej Biblioteki Miejskiej w Cieszynie 21 września o godz. 18:00. Wstęp wolny. ♦

BIBLIOTEKA MIEJSKA

Skarby z cieszyńskiej trówy

Nadszedł wrzesień, czyli przed nami... XXI Skarby z Cieszyńskiej Trówy! Nowością podczas tegorocznej edycji będzie I Cieszyńskie Winobranie. Jedno jest pewne – w weekend 16-18 września w Cieszynie nikt nie będzie się nudził!

Program wydarzenia:

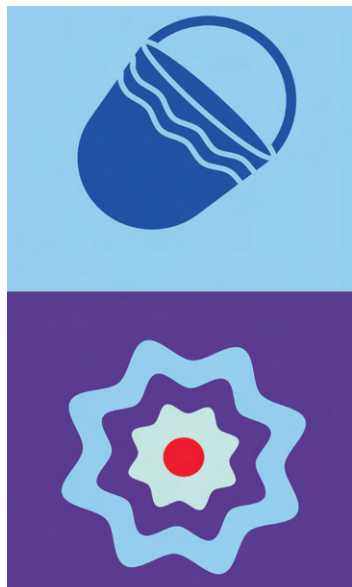
Piątek, 16 września.

- **10:00** – Wystawa dyplomów cechowych (Książnica Cieszyńska);
- **10:00** – „Jak to z herbem cieszyńskim było” – prelekcja dla dzieci (Biblioteka Miejska – Oddział dla dzieci);
- **12:00 i 13:00** – „Stwórz własną formę drukarską i odbij ją na XIX-wiecznej maszynie” – warsztaty drukarskie (Muzeum Drukarstwa); obowiązuje limit do 25 osób na daną godzinę.

Sobota, 17 września.

- **10:00** – Wystawa dyplomów cechowych (Książnica Cieszyńska);
- **12:00 i 13:00** – „Poczuj się jak introligator w drukarni Prochaski i stwórz swój własny, niepowtarzalny notatnik” – warsztaty introligatorskie (Muzeum Drukarstwa); obowiązuje limit do 25 osób na każdą godzinę;
- **12:00 – 14:00** Spacer „Śladami cieszyńskiego rzemiosła” (prowadzi Jerzy Wałga);

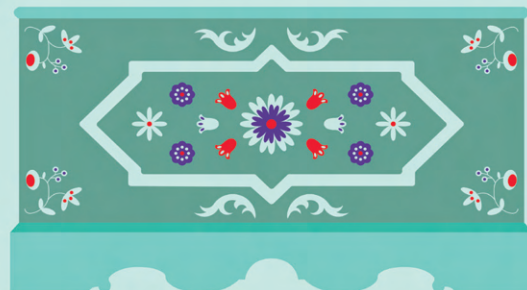

- **14:00 – 16:15** I Cieszyńskie Winobranie – panel dyskusyjny oraz pokaz udeptywania winogron (dziedziniec zamkowy);
- **16:15 – 17:00** Panel dyskusyjny – rzemiosło (dziedziniec zamkowy);
- **17:00** Wernisaż wystawy „Design w przestrzeni publicznej – rzemiosło” wraz z oprowadzaniem kuratorskim (Oranżeria Zamku Cieszyn);
- **18:00** Koncert zespołu Tekla Klebetnica.

Niedziela, 18 września

- **12:00 – 17:00** – Jarmark rzemiosła (dziedziniec zamkowy);
- **12:00** Oficjalne przywitanie gości;
- **12:30** Występ kapeli góralskiej Beskidzcy Zbójce;

- **13:30** Stowarzyszenie Ludowe Rzemiosła – pokaz strojów ludowych z siedmiu regionów Słowacji wraz z pokazem gry na fujarach i na drumli;
- **14:00** Występ zespołów Slezan i Slezanek;
- **15:00** Pokaz pieczenia strudla i rozstrzygnięcie Konkursu Pieczenia Strudla im. Kingi Iwanek-Riess wraz z koncertem Kapeli Góralskiej Torka;
- **16:30** Występ Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej im. Janiny Marcinkowej;
- **17:30** Oficjalne zakończenie i zamknięcie XXI Skarbów z Cieszyńskiej Trówy i zakończenie I Cieszyńskiego Winobrania;
- **18:00** Nabożeństwo ekumeniczne w Rotundzie. ♦

ZAMEK CIESZYN

Konkurs pieczenia strudla

Cieszyński konkurs pieczenia strudla im. Kingi Iwanek-Riess odbędzie się ostatniego dnia Skarbów z Cieszyńskiej Trówy, czyli w niedzielę, 18 września. Zapraszamy do wzięcia udziału!

Udział w konkursie należy zgłosić do 16 września – osobiście w Punkcie Informacji Turystycznej Zamku Cieszyn w godz. 10:00-17:00, telefonicznie pod numerem 33 851 08 21, wew. 14 lub mailowo na ad-

res jmalorny@zamekcieszyn.pl. Nagroda w konkursie jest absolutnie wyjątkowa – jest nią ręcznie malowana trówa!

Konkursowe strudle przyjmowane są 18 września w godz. 10:00-12:00 w Punkcie Informacji Turystycznej Zamku Cieszyn. Pokaz pieczenia strudla rodziny Riessów odbędzie się w godz. 15:00-16:00. Wyniki konkursu zostaną ogłoszone o godz. 16:00.

Gorąco zachęcamy do udziału w najstarszym konkursie roku! ♦

AB

XXX FESTIWAL MUZYKI WOKALNEJ

VIVA IL CANTO

CIESZYN 2022

Krzysztof Marek Bak
„VIVA IL CANTO” W RYSUNKU CYFROWYM

10 września 2022 r., sobota, godz. 18.00
COK Dom Narodowy w Cieszynie

Festiwalowe Preludium **DWA KOLORY**

Koncert muzyki polskiej i ukraińskiej

wykonawcy:

Aleksander Teliga bas
oraz

Magdalena Abłażewicz sopran • **Emilia Rabczak** mezzosopran
Halina Teliga fortepian

Małgorzata Mendel słowo

11 września 2022 r., niedziela, godz. 19.00
Kościół Świętej Marii Magdaleny w Cieszynie

Gioacchino Rossini **MAŁA MSZA UROCZYSTA**

wykonawcy:

Śląski Chór Festiwalowy

Magdalena Abłażewicz sopran • **Emilia Rabczak** mezzosopran
Mateusz Zajdel tenor • **Aleksander Teliga** bas
Jakub Czekierda fortepian • **Michał Goławski** fortepian
Paweł Seligman organy

Anna Szostak dyrygent

13 września 2022 r., wtorek, godz. 18.00
Teatr im. A. Mickiewicza w Cieszynie

Johann Strauss **ZEMSTA NIETOPERZA**

wykonawcy:

Orkiestra, Chór i Balet Opery Śląskiej w Bytomiu
Maciej Komandera Eisenstein • **Anna Wiśniewska-Schoppa** Rozalinda
• **Ewelina Szybiłska Adela** • **Adam Sobierajski Alfred**,
• **Adam Woźniak** doktor Falke • **Anna Borucka** księżę Orłowski,
Bogdan Kurowski Frank • **Juliusz Ursyn-Niemcewicz** doktor Blind,
Roksana Majchrowska Ida • **Witold Dewor Frosch** • **Adam Janik**/
Juliusz Krzyszczyk adiutant księcia
Przemysław Neumann dyrygent

14 września 2022 r., środa, godz. 18.00
COK Dom Narodowy w Cieszynie

Koncert muzyki polskiej uświetniający 140. rocznicę urodzin Karola Szymanowskiego **DALEKO ZOSTAŁ CAŁY ŚWIAT**

wykonawcy:

ks. Paweł Sobierajski śpiew
Adam Mokrus skrzypce
Ewelina Malorny-Konopka fortepian
Tomasz Orłow fortepian

Grażyna Durlow prowadzenie

16 września 2022 r., piątek, godz. 18.00 • Teatr im. A. Mickiewicza w Cieszynie

JUBILEUSZOWY KONCERT GALOWY

wykonawcy:

Orkiestra i Chór Opery Śląskiej w Bytomiu

Aleksandra Borkiewicz sopran • **Ilona Krzywicka** sopran • **Bernadetta Grabias** mezzosopran
Mykhailo Malafii tenor • **Mateusz Zajdel** tenor • **Stepan Drobit** baryton • **Grzegorz Szostak** bas
Igor Dohovič dyrygent

Małgorzata Mendel prowadzenie

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo zmian w programie i obsadach. Sprzedaż biletów: Teatr im. A. Mickiewicza w Cieszynie (także w systemie on-line) oraz przed koncertami

Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego, w ramach programu „Muzyka”, realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca.

Patronat medialny:

UTW zaprasza na inaugurację

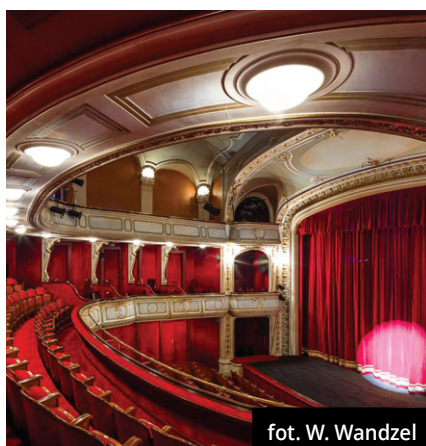
Stowarzyszenie Cieszyński Uniwersytet III Wieku zaprasza wszystkich seniorów (nie tylko członków UTW!) na Inaugurację Nowego Roku Akademickiego 2022/2023, która odbędzie się 26 września, o godz. 16:00 w Teatrze im. A. Mickiewicza.

Bezpłatne bilety można otrzymać w biurze UTW:

- w poniedziałki w godzinach 13:00-15:00
- w środy (w godzinach 10:00-12:00).

Biuro mieści się w cieszyńskiej filii Uniwersytetu Śląskiego, Dział Administracji Kampusu Cieszyńskiego – od ul. Niemcewicza, budynek G, koło biblioteki, parter – pokój G1.15.AC. ♦

ZARZĄD UTW

fot. W. Wandzel

Avion zaprasza

Kawiarnia Avion, znajdująca się tuż za Mostem Przyjaźni, zaprasza we wrześniu na szereg interesujących wydarzeń.

■ **16 września, g. 15:00** KSIĄŻKOWY PIKNIK – kiermasz książek dla dzieci i dorosłych, beletrystyka oraz literatura popularnonaukowa, można przynieść swoje przeczytane książki. Warsztaty dla dzieci „Ze starego nowe”. Letnie orzeźwienie przygotowują uczniowie Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich im. Księcia Alberta w Czeskim Cieszynie. Wstęp wolny!

■ **21 września, g. 17:00** LOSY I REMINISCENCJA TWÓRCZOŚCI JANA AMOSA KOMENSKIEGO W CIESZYNIE – spotkanie z Marcinem Gabrysiem, historykiem zajmującym się archiwum parafialnym i Biblioteką Tschammera Kościoła Jezusowego w Cieszynie oraz Zbigniewem Machejem (poetą i tłumaczem). Organizuje Biblioteka Miejska w Czeskim Cieszynie. Wstęp wolny!

■ **22 września, g. 17:00** MIROSLAV KARAS – ROSYJSKIE KŁAMSTWA – spotkanie z dziennikarzem i reporterem, aktualnym dyrektorem Czeskiej Telewizji Ostrawa, autorem książki A odkud bych asi tak był. Po spotkaniu będzie możliwość podpisania książki. Wejściówki 120 koron. ♦

MAT. PRAS. / RED. MT

ZAPRASZAMY!

Dyskusyjny Klub Propozycji

Koło nr 2 Macierzy Ziemi Cieszyńskiej „Mały Jaworowy” zaprasza **22 września**, wyjątkowo w czwartek, na sesję wyjazdową Dyskusyjnego Klubu Propozycji pod tytułem „To co najpiękniejsze w Bielsku”. Opoprowadza Władysław Kliś. Chęć udziału należy zgłosić w Domu Narodowym do 10 września.

COK

Może nad morze, – limeryk o Pucku

Konkurs literacki Biblioteki Miejskiej w Cieszynie „Może nad morze czyli limeryk o Pucku” wzbudził ogromne zainteresowanie. Swoje limeryki przysłało na niego ponad siedemdziesiąt osób! Wyniki konkursu zostaną ogłoszone w trakcie popołudnia z limerykiem w piątek, **16 września br. o godz. 17:00**. Odczytamy najciekawsze prace przysłane na konkurs, a oprawę muzyczną imprezy zapewni znakomity gitarzysta i wokalista Łukasz Sowa. Wstęp wolny.

BIBLIOTEKA MIEJSKA

Wycieczka rowerowa

Turystyczny Klub Kolarski PTTK „Ondraszek” zaprasza na wycieczkę rowerową nt. 90. rocznicę katastrofy lotniczej w Cierlicku. Impreza odbędzie się **11 września, zbiórka o godz. 09:00 przy Kinie Piast** (ul. Ratuszowa 1). Trasa przejazdu: Koniaków – zaporą – Albrechcice. O godz. 11:00 odbędzie się Msza św., o 12:45 uroczystość na Żwirkowisku, a o 14:30 – otwarcie wystawy pt. „Żwirki i Wigury start do wieczności. Prowadzi „Ziołowy”. ♦

TKK PTTK "ONDRASZEK"

Spektakl Sióstr Boromeuszek

Zgromadzenie Zakonne Sióstr Boromeuszek zaprasza na spektakl teatralny pod tytułem „Niebo jest nam TU tak samo bliskie” oraz spotkanie z okazji 200. rocznicy urodzin Matki Heleny Tichy. Wydarzenie odbędzie się w sobotę, **24 września o godzinie 17:00** w sali widowiskowej Domu Narodowego w Cieszynie. Wstęp wolny! ♦

COK

Kuchnia bez resztek

Norway
grants

3 września mieszkańcy Cieszyna mieli okazję wziąć udział w wyjątkowych warsztatach kulinarnych połączonych z prelekcją i gotowaniem na żywo. Dziś gościem Wiadomości Ratuszowych jest Jagna Niedzielska – propagatorka nurtu zero waste w kuchni, autorka książek i programów kulinarnych.

•••

WIADOMOŚCI RATUSZOWE: Zacznijmy od liczb: ile jedzenia marnuje się w naszym kraju?

JAGNA NIEDZIELSKA: Rocznie w Polsce marnuje się 4,8 milionów ton jedzenia. Musimy jednak pamiętać, że liczby te nie obejmują danych ze szkół, a w szkołach, gdzie jest stołówka, bądź catering, marnuje się bardzo dużo żywności. Badam to zjawisko z Tomaszem Szubą, który monitoruje straty żywnościowe w tych miejscach. Pewne badanie nam wskazało, że w jednej ze szkół na północy Polski, gdzie na stołówkę jada około 400 uczniów, rocznie wyrzuca się jedzenie – sam surowiec, nie mówimy o pracy, energii, wodzie itd. – na kwotę 180 tysięcy złotych. Pieniądze te mogłyby pójść na dietetyka, warsztaty kulinarne dla osób pracujących w kuchni, na produkty lepszej jakości, na edukację.

Wracając do danych, o których mówiłam na początku, najczęściej wyrzucają konsumenci – 60 %. Czy to znaczy, że oni są najbardziej winni? Nie. Cały ten łańcuch jest od siebie zależny. Bierzymy pod uwagę wszystkich – przetwórstwo, rolnictwo, transport. Wszyscy odpowiadają za marnowanie żywności i wszyscy powinni się uczyć, jak tego nie robić. Najczęściej wciąż wyrzucamy pieczywo, ale są to też wędliny, sery, delikatne warzywa i owoce. Wciąż nie potrafimy czytać etykiet, bo np. ponad 60 % Polaków nie rozróżnia terminów „najlepiej spożyć przed” od „najlepiej spożyć do”. „Najlepiej spożyć przed” to termin minimalnej trwałości – po tym terminie produkt zazwyczaj jest dalej zdatny do spożycia. „Najlepiej spożyć do” wyznacza termin przydatności, czyli termin graniczny, po którym teoretycznie powinniśmy wyrzucić produkt.

•••

Jaka wobec tego jest świadomość zero waste w polskiej kuchni?

– Ze wszystkich gałęzi związanych z ekologią, ze zrównoważonym rozwojem, zero waste – uważam, że wiedza o niemarnowaniu żywności jest coraz lepsza. Zrobiliśmy chyba najwięcej dobrej roboty i mówią też o tym oficjalne dane. Raport Federacji Banków Żywności wskazuje, że w trakcie pandemii o 12 % więcej Polaków

Jagna Niedzielska, fot. MT

zaczęło zwracać uwagę na to, jak gospodaruje się żywnością w ich domach, żeby mniej wyrzucać. Ten aspekt ekologiczny i ekonomiczny jest powiązany ze sobą. Tutaj możemy dać sobie takiego fajnego, grubaśnego plusa.

•••

Powiedziałas w trakcie warsztatów, że dla ciebie zero waste to „niedoprowadzanie do resztek”.

– Dokładnie! Jak już zaczynałam ten temat dotykać bardziej publicznie, wszyscy mówili, że to jest gotowanie ze śmieci. Jeżeli miałabym się wstydzić czegośkolwiek w życiu, to tego, że robiłam przepisy na chipsy z obierek. Bez sensu. Po co w ogóle obierać i tracić na to czas? Zero

waste to nie jest gotowanie z resztek, to jest niedoprowadzanie do ich powstawania. To jest taka umiejętność, której też pandemia nas trochę nauczyła, chociaż nie chciałabym wzniośle mówić o pandemii. Zaczęliśmy zaglądać do lodówki, sprawdzać, co mamy, wykorzystywać to, co mamy. Przestaliśmy tak głupio, ślepo gotować z przepisów. Zaczynamy wracać do swojego instynktu kulinarnego, zaczynamy wachać produkty, interesować się tym, co kupujemy – jak to w ogóle jest przechowywane w naszych domach. Te wszystkie informacje, które zbieramy z tego śledztwa, robionego w naszych kuchniach, prowadzą nas do mniejszego marnowania. Zawsze mówię, że jeżeli

ekologia cię nie interesuje, to hej, to są twoje pieniądze, nie oplaca się wyrzucać.

Sezonowość też jest fajnym czynnikiem wspierającym ten nurt.

– A jakże! Sezonowość to jest zdecydowanie coś, co idzie w parze z kuchnią zero waste. I lokalność. Nie chodzi o to, żeby całkowicie zrezygnować z produktów importowanych, ale fajnie by było, jakby nasz jadłospis był zdominowany przez produkty lokalne, bo mamy większe prawdopodobieństwo – nie mówię, że gwarancję – że te produkty są mniej opryskane np. woskami konserwującymi, które są potrzebne do transportu. No i też wspieramy swoją gospodarkę.

Jaki jest najmniej oczywisty przykład tego, co dziwi ludzi, że jest w ogóle jadalne?

– Nieoczywiste jest to, że np. skórka z banana, ananasa i kiwi jest jadalna. Tyle tylko, że te produkty transportowane są do nas przez 12 tysięcy kilometrów i one muszą być tak zakonserwowane, żeby mogły przetrwać tak długą trasę. No bo dlaczego nauczyliśmy się jeść skórkę z cytryny, a nagle skórka z kiwi nas dziwi? My ciągle sobie stawiamy jakieś ograniczenia. Jak mamy pora, to zieloną część trzeba odciąć. Po co? Jak mamy zioła, łodygi trzeba odciąć. Po co? Jak mamy liście z kalafiora, odcinamy je. A ja ciągle pytam: po co? Jedyne, o czym pamiętajmy to to, że bakłażan na surowo nie jest jadalny. Dostaję np. pytania czy skórka z niego jest jadalna. Jest, tylko po obróbce termicznej. Warto oczywiście pamiętać o tym, że również ziemniaki nie są jadalne na surowo.

Myślisz, że teraz niemarnowanie jest właśnie takim „powrotem do korzeni”? Jak wspominałaś podczas warsztatów, ty takie nawyki wyniosłaś po prostu z domu.

– Uważam, że zero waste i ekologia kulinarna nie powinny bazować tylko i wyłącznie na powrocie do korzeni. Nasze babcie i nasi dziadkowie budowali świadomość ekologiczną na zupełnie innych podwalinach. Oni nie mieli tylu możliwości. My musimy działać inaczej. Z jednej strony powinniśmy czerpać pewne nawyki od naszych przodków, przede wszystkim szacunek do żywności. Z drugiej strony ja jestem za tym, żebyśmy się pokochali z technologią. Mamy aparaty w telefonach, które mogą nam służyć do tego, żeby zrobić zdjęcie zawartości lodówki i to jest idealny podgląd, żeby stworzyć listę zakupową. Więc nie róbmy sobie takich ambicji powrotu do korzeni, bo rozwiązania technologiczne naprawdę będą nam pomagać. My nagle nie wrócimy do tego,

Warsztaty "Zero waste kitchen", fot. AB

że będziemy jedli żywność na wynos w liściach chrzanu, tak jak w Azji w liściach bananowca, tylko szukamy rozwiązań takich jak talerze otrębowe.

Tak całkiem obok naszych rozważań – jaka jest twoja ulubiona potrawa?

– Wszystko, co jest z grzybami (śmiech). Kocham grzyby, gulasz grzybowy, jajecznicę z grzybami, naleśniki z grzybami, ryż z grzybami. Absolutnie ubóstwiam grzyby. Ale mam tu poradę, by podczas gotowania nie popychać ich na patelni, nie szturchać nimi, bo one mają dużo wody i wtedy ta woda się wytrąca. Wtedy smakują jak gumowe kaptcie, o ile ktokolwiek, kiedykolwiek próbował gumowych kaptcie. Poza tym bardzo lubię buliony, tylko w moim przypadku raczej roślinne, na palonych, na długo smażonych warzywach korzeniowych. Czasem dodaję do nich np. kawałek kapusty, pieczonego pomidora, czasem goździki, w ogóle przyprawy korzenne. Taka dieta bulionowa to jest mój styl.

Wspomniałaś w czasie warsztatów, że masz wspomnienia z Cieszynem...

– Oczywiście! Przez cztery lata mieszkowałam w Bielsku Białej, ale nonstop jeździłam do Cieszyna. Bardzo chętnie wracam w te rejony, a w ogóle to jestem zakochana w Śląsku.

Na zakończenie, czy mogłabyś wskazać naszym czytelnikom, gdzie szukać informacji odnośnie zero waste? Internet potrafi wprowadzać w błąd.

– Niestety nie wszystko, co możemy znaleźć w Internecie, jest prawdą. Ja pracuję z technologiem żywności, z mikrobiologką, więc odsyłam do siebie – profil jagna.niedzielska na Instagramie. Mam też różne współprace, które wykraczają poza Instagram, więc widzimy się czasem na Youtube, czasem na TikToku, czy też

w telewizjach śniadaniowych. Mam cykl stały w Glamour i podcast "Nierównoważona Niedzielska". To jest na pewno wiedza, za którą ręczę. I to jest wiedza sprawdzona. Za resztę nie odpowiadam. ♦

ROZMAWIĄŁY: MALWINA TOMICA
I ANNA ŻERTKA-BEDNAREK

Warsztaty kulinarne prowadzone przez Jagnę Niedzielską pn. „Zero Waste Kitchen – Kuchnia Zero Waste” odbyły się w ramach kampanii edukacyjnej pn. „Cieszyńska Szkoła EkoMyślenia”. Przedsięwzięcie to jest częścią projektu "Cieszyn – miasto samowystarczalne", realizowanego w ramach Programu "Rozwój Lokalny" ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021.

TORBA ZA SUROWIEC

W związku z przypadającym w dniu 16 września 29. finałem Akcji Sprzątania Świata – Polska oraz zorganizowanym z tej okazji Piknikiem Ekologicznym dla klas 1-4 cieszyńskich szkół podstawowych, z myślą o propagowaniu postaw proekologicznych **Burmistrz Miasta Cieszyna serdecznie zaprasza mieszkańców Cieszyna do wzięcia udziału w akcji pn. „TORBA ZA SUROWIEC”.**

W ramach akcji każdy mieszkaniec w dniu **13 września w godzinach od 9.30 – 12:00** może przynieść do punktu zlokalizowanego na dziedzińcu Zamku Cieszyn drobny zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (taki jak zepsuta suszarka czy telefon) i w zamian otrzymać ekologiczną torbę bawełnianą idealną na zakupy. ♦

OŚR

II edycja Mood for Wood

Już po raz drugi odbyły się w Cieszynie i Czeskim Cieszynie warsztaty projektowe Mood for Wood. Studenci kierunków projektowych z Polski, Czech, Słowacji i Węgier, we współpracy z doświadczonymi zespołami tutorów, stworzyli 6 mebli miejskich dedykowanych mieszkańcom obu stron Olzy.

Music Platform, fot. Dawid Majewski

Warsztaty Mood for Wood to renomowany, międzynarodowy projekt dedykowany studentom kierunków architektonicznych. Celem warsztatów jest przybliżenie młodym projektantom wszystkich aspektów ich przyszłej pracy zawodowej – od etapu koncepcji, poprzez konsultacje z odbiorcami projektów, prezentację projektu, po etap zarządzania budżetem, wybór materiałów i własnoręczną realizację obiektu. Przez ponad tydzień studenci poznawali miejsca, w których pracowali, identyfikowali potrzeby i oczekiwania przyszłych użytkowników, a także uczyli się pracy pod presją czasu w zespole projektowym oraz budowania drewnianych konstrukcji.

Pierwszym meblem po polskiej stronie miasta jest **Table for ... too**, który powstał w pobliżu Open Air Museum, na wzniesie-

niu między Olzą a Młynówką. Projektanci zdecydowali się na stół, archetyp wspólnego siedzenia. Mebel, oparty na niewielkim wzniesieniu, tworzy różnorodne przestrzenie, które zapewniają komfort spędzania czasu przy stole dla osób w każdym wieku.

Table for... too, fot. Dawid Majewski

Grupie projektantów pracującej na tej lokalizacji bardzo zależało, by wpleść historię podzielonego miasta we współczesną konstrukcję – dlatego zdecydowali się zebrać przy pomocy mieszkańców i wykorzystać w swoim projekcie stare, zniszczone nogi stołów i krzesła z obu miast – by podkreślić różnorodność i skomplikowaną historię tego miejsca – by było to prawdziwe miejsce spotkań z którym mogą się utożsamiać mieszkańcy z obu stron granicy.

Trudne zadanie stało przed grupą, która projektowała meble na Wzgórzu Zamkowym dla uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej im. I. Paderewskiego. Projekt grupy nie tylko musiał zdobyć przychylność przyszłych odbiorców – młodych muzyków, ale także Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W wyniku konsultacji powstał mebel o nazwie **Music Platform**, który obok funkcji przestrzeni dla kameralnych koncertów, ma pełnić także rolę miejsca spotkań. Scena składa się z trzech kwadratowych modułów położonych na

belce z drewna klejonego. Dwa moduły mają ruchome elementy, które rozłożone tworzą wygodne oparcie dla czterech osób, a złożone tworzą scenę, która może pomieścić kilkoro muzyków. Naprzeciwko sceny znajduje się ławka, stanowiąca miejsce dla niewielkiej widowni.

Ostatnim meblem, który powstał po polskiej stronie granicy, jest **Teahouse** stworzony na dziedzińcu zamkowym we współpracy z herbaciarnią Laja. Celem projektu było stworzenie spokojnego, relaksującego środowiska dla gości herbaciarni oraz dla innych użytkowników Zamku. Projektanci pragnęli stworzyć coś tradycyjnego w nowoczesnym wydaniu, chcieli przybliżyć użytkownika do natury. Powstały obiekt ma więc tradycyjny zwisający dach rzucający cień i jest zorientowany poprzez otwartą ścianę w stronę zieleni,

aby zapewnić użytkownikom spokojny i kojący widok, nawet gdy na dziedzińcu odbywają się inne wydarzenia.

Projekty realizowane w Czeskim Cieszynie skupiły się na terenie Rezerwatu Przyrody Hrabinka, w pobliżu zapory wodnej. Meble, jakie powstały w tej lokalizacji, to **Hrabina Tea Spot** (pawilon herbaciany), **Piknikovna** (mebel piknikowy) oraz **Rybolov(e)** (mebel dla wędkarzy).

Obiekty, które powstały podczas tegorocznej edycji w Cieszynie i Czeskim Cieszynie, są efektem współpracy studentów, pomagających im architektów oraz zaangażowania przedstawicieli obu miast. Ponad tygodniowe warsztaty Mood for Wood to proces, który stanowi olbrzymie wyzwanie i wiąże się z intensywną pracą. Pozostawia jednak po sobie ogromną satysfakcję z własnoręcznie wykonanych projektów, które przyczyniają się do tworzenia wartościowej przestrzeni dla lokalnej społeczności. ●

MOOD FOR WOOD / RED. AB

Teahouse, fot. Dawid Majewski

NAGRODZONE W AZJI ZA WSPÓŁPRACĘ Z DZIEDZICTWEM KULTURY

Wielki sukces **Serfenty**

Cieszyńska Serfenta została nagrodzona przez międzynarodowe jury doceniające innowacyjne sposoby pracy z niematerialnym dziedzictwem kulturą nagrodą JIAPICH 2022. Laurem tym, przyznawanym w Korei Południowej, zostały uhonorowane w tym roku tylko trzy organizacje z całego świata.

Serfenta została uhonorowana za umiejętność łączenia świata tradycji z wyzwaniem współczesności, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu rynku. Wzorcowe praktyki oraz silny fokus na zrównoważony biznes – to klucz do tego sukcesu.

Jiapich 2022 to międzynarodowa nagroda dla najlepszych światowych praktyk w zakresie Promocji Niematerialnego Dziedzictwa Kultury. Szczególnie cenione są działania w społecznościach lokalnych, promowane w ujęciu globalnym. Zespół Serfenty, w składzie Paulina Adamska i Łucja Cieślak, to autorki modelu: "From research to business, how to keep intangible heritage alive – Cooperation Model". W ramach tego modelu dzielą się zdobytą, ekspercką wiedzą, edukują, sprzedają kosze z Polski na cały świat i prezentują polskie rzemiosło przed międzynarodową publicznością. To właśnie ich autorskie podejście do tematu (praca na całej linii, od researchu przez design i na biznesie kończąc) zostało dostrzeżone w Azji. Źródłem sukcesu Serfenty jest kompleksowość proponowanego rozwiązania. Trudno znaleźć na świecie organizację o podobnie szerokim podejściu. W tym roku oprócz Serfenty na podium znaleźli się Ifugao Museum, muzeum etnograficzne z Filipin oraz Anka Raic z Bośni i Hercegowiny, ekspert w zakresie praktyk socjo-kulturowych.

CISC, czyli The Center for Intangible Culture Studies, to wiodąca koreańska instytucja podejmująca temat niematerialnego dziedzictwa. Jury to międzynarodowy zespół ekspertów, wśród których znajdują się też reprezentanci UNESCO.

To nie pierwszy ruch Serfenty w kierunkach azjatyckich. Od 5 lat, za sprawą pracy zespołu, produkty polskich rzemieślników są sprzedawane w tokijskich sklepach. Ponadto organizacja została wybrana do promocji polskiego sektora na Światowej Wystawie Expo 2020 w Dubaju w strefie „Poland. Spirit of ingenuity”. Niejednokrotnie reprezentowała Polskę, a także całą Europę, w tematyce nowoczesnych kontekstów i przyszłości rzemiosła – w Finlandii, Niemczech czy Włoszech. Jeżeli chodzi o kontekst światowy ich działań, to warto dodać, że model współczesniania rzemiosła został także doceniony przez UNESCO (Serfenta jest akredytowaną organizacją UNESCO).

Serfenta działa na co dzień w Cieszynie. Jest inicjatywą osób żywo zainteresowanych przetrwaniem tradycji rzemiosła plecionkarskiego. Zespół ma na koncie wyprawy badawcze mapujące plecionkarstwo (w Polsce i na świecie), zapis ich podróży można znaleźć w książce „Kosze”. Prowadzą prezentacje eksperckie o przyszłości rzemiosła we współczesnym świecie. Digitalizują niematerialne dziedzictwo, wprowadzając

Serfenta, fot. mat. pras.

je do nowoczesnych kanałów, współpracują z projektantami i Akademiemi Sztuk Pięknych w zakresie tworzenia nowych zastosowań dla tradycyjnych umiejętności. Prowadzą też sklep o międzynarodowym zasięgu i wprowadzają polskie produkty na światowe rynki. ♦

MAT. PRAS. / RED. AB

Za nami V edycja Koncertów Wyższobramskich

Zakończyła się V edycja Festiwalu Koncerty Wyższobramskie. Wydarzenie zawsze zapewnia zjawiskowe wykonania, różnorodny repertuar i niezapomniane wrażenia muzyczne. Tak było i w tym roku!

Michał Markuszewski oraz Damian Skowroński wystąpili z Mistrzowskimi Recitalami utworów improwizowanych, a Dawid Jadamus oraz Jan Paweł Przegorzała przygotowali Koncert Kameralny. Daniel Strządała zagrał recital w ramach koncertu „Organy inaczej”, zaś koncert finałowy był Recitalem Mistrzowskim Arkadiusza Bialica.

Organizatorem Festiwalu jest Parafia Ewangelicko-Augsburska w Cieszynie. Wydarzenie zostało zorganizowane dzięki wsparciu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, Starostwa Powiatowego w Cieszynie, Urzędu Miejskiego w Cieszynie oraz Kwaciarni Mariusz.

Organizatorzy serdecznie dziękują słuchaczom za udział w tegorocznej edycji i zapraszają na przyszły rok! ♦

MAT. PRAS. / RED. AB

Więcej imprez zawsze na
WWW.CIESZYN.PL

fot. org.

Analiza badania ankietowego dla Mieszkańców w wieku 60+

Pora podsumować badanie ankietowe, w którym udział wzięło 221 Mieszkańców Cieszyna w wieku 60+. Ze względu na ograniczone miejsce w Wiadomościach Ratuszowych prezentujemy wyniki jedynie skrótowo, przytaczając tylko najważniejsze dane. Całość analizy badania ankietowego znajduje Państwo na stronie internetowej cieszyn.pl w zakładce "Dla Seniora". Zachęcamy do lektury!

Wprowadzenie:

Ankietowani mieli do wyboru dwa rodzaje formularzy: papierowy i elektroniczny. Te pierwsze dostępne były:

- w Urzędzie Miejskim w Cieszynie (ul. Rynek 1);
- w Cieszyńskim Ośrodku Kultury „Dom Narodowy” (ul. Rynek 12);
- w Bibliotece Miejskiej (ul. Głęboka 15)

Ankieta można było również pobrać ze strony www.cieszyn.pl, a następnie wypełnić i oddać w powyższych miejscach. Ankieta była również publikowana w numerze 9 Wiadomości Ratuszowych.

Formularz ankiety w wersji elektronicznej dostępny był pod wskazanym wcześniej linkiem.

Cel:

Analiza sytuacji i potrzeb osób w wieku senioralnym, zamieszkujących na terenie Cieszyna.

Termin:

2 maja 2022 r. - 3 czerwca 2022 r.

Uczestnicy:

68,3% kobiet;
31,7% mężczyzn;

61,5% respondentów wypełniło ankietę w wersji papierowej, 38,5% w wersji elektronicznej.

Wiek:

Najliczniejszą grupę stanowili seniorzy w wieku 70 lat. Najstarsza osoba miała 91 lat.

Wykształcenie:

44,3% wykształcenie średnie;
34,4% wykształcenie wyższe;
16,3% wykształcenie zawodowe;
5% wykształcenie podstawowe

Stan cywilny:

49,3% zamężna/zonaty;
27,6% wdowa/wdowiec;
23,1% wolny/wolna

Aktywność zawodowa:

87,3% nie pracują zawodowo;
12,7% pracują zawodowo

Mieszkam sam
39,4%

Mieszkam z rodziną/innymi osobami
60,6%

Życie społeczne:

W której sferze życia społecznego seniorzy dostrzegają największe braki?
31,2% rehabilitacja;
20,4% wsparcie seniorów i osób chorych;
9,5% edukacja zdrowotna, profilaktyka;
8,1% radzenie sobie z samotnością;
3,2% uczestnictwo seniorów w życiu publicznym;
2,7% oferta sportowo-rekreacyjna;
0,9% oferta kulturalna

Problemy dnia codziennego:

Z jakimi problemami seniorzy muszą mierzyć się najczęściej?
34,8% problemy zdrowotne;
16,7% samotność, izolacja;
15,4% problemy finansowe;
14% utrudniony dostęp do placówek opiekuńczych i wspierających;
11,3% bariery architektoniczne;
5,9% brak wsparcia ze strony rodziny/dzieci

Potrzeby:

W jakich usługach seniorzy najczęściej potrzebują wsparcia?
48% „złota rączka” / drobne naprawy;
21,3% pomoc w zakresie spraw urzędowych;
19,5% zapewnienie towarzystwa;
11,3% dostarczenie żywności, dostarczenie zakupów;
9% wypożyczanie sprzętu rehabilitacyjnego;
9% płacenie rachunków;
5,9% zrobienie posiłków;
5% realizację recept

Uczestnictwo:

W jakich wydarzeniach najczęściej uczestniczą seniorzy?
40,3% spotkania towarzyskie;
29,9% koncerty;
27,1% wykłady / zajęcia edukacyjne / prelekcje;
25,3% spektakle;
24% spacerowanie tematyczne;
17,2% wystawy;
12,2% zajęcia sportowo-rekreacyjne;
10,4% szkolenia z zakresu obsługi komputera i telefonu;
5,9% warsztaty

Pomoc i wsparcie:

Kto najczęściej udziela seniorom pomocy w codziennych czynnościach?
49,3% członek rodziny;
37,6% nikt, jestem samodzielną/y;
8,6% sąsiedzi/znajomi;
4,5% opiekun/opiekunka

Czas wolny:

W jaki sposób seniorzy spędzają najczęściej swój czas wolny?
13,5% spacerowanie;
12,2% czytanie książek;
11,3% działka, ogródek;
10,4% telewizja;
7,7% zwiedzanie, turystyka, podróżowanie;
5,9% sport, jazda na rowerze, pływanie;
3,6% Uniwersytet Trzeciego Wieku

Analiza badania ankietowego dla Mieszkańców w wieku 60+

Jakość życia:

Jak zdaniem seniorów można poprawić jakość życia osób starszych w Cieszynie? Na tak postawione pytanie bardzo często seniorzy odpowiadali „nie wiem”. Odpowiedzią, która również często się pojawiała, było wskazanie na większe zainteresowanie osobami starszymi i większe nakłady finansowe skierowane na tę sferę budżetu miasta. Bardzo często w badaniu również pojawiło się słowo „wolontariat” i konieczność zorganizowania miejsca spotkań dla seniorów.

Cytowane odpowiedzi:

„Poprzez spotkania seniorów z władzami miasta czy powiatu wypracować model poprawy jakości życia osób starszych”;
 „Wdrożyć wyniki ankiet”;
 „Nie traktować seniorów jak ludzi niepotrzebnych”;
 „Więcej mówić o starości”;
 „Informacja o pomocy i akcjach kierowanych do starszych osób”

Oferta kulturalna i sportowo-rekreacyjna:

Co najbardziej utrudnia seniorom dostęp do oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej na terenie Cieszyna?
 35,3% brak dostatecznej wiedzy odnośnie organizowanych działań;
 32,1% brak wystarczających środków finansowych;
 22,6% stan zdrowia;
 21,3% brak możliwości dojazdu;
 12,2% niechęć do wychodzenia z domu;
 5,4% bariery architektoniczne

Instytucje, stowarzyszenia, organizacje:

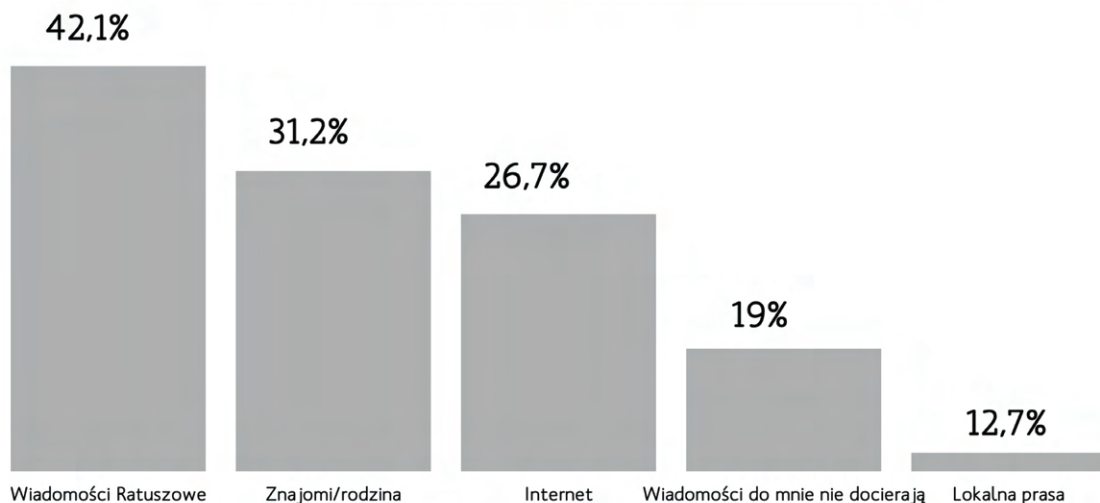
Czy seniorzy korzystają z usług instytucji, stowarzyszeń i organizacji, które działają na terenie Cieszyna i oferują wsparcie?
 66,1% nie korzystam;
 21% korzystam;
 13,1% brak odpowiedzi

Wolontariat:

Czy seniorzy chcieliby działać na rzecz innych osób (wolontariat, pomoc, sąsiedzka, itp.)?
 53,5% nie chciałabym / nie chciałbym działać na rzecz innych osób (wolontariat, pomoc sąsiedzka);
 46,5% chciałabym / chciałbym działać na rzecz innych osób (wolontariat, pomoc sąsiedzka)

Jak wiadomości docierają do seniorów?

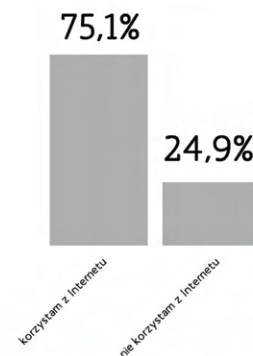

Chciałabym/chciałbym uczestniczyć:

W jakich wydarzeniach najczęściej chcieliby uczestniczyć seniorzy?
 44,8% koncerty;
 44,3% spektakle;
 36,7% spotkania towarzyskie;
 33,9% wykłady, zajęcia edukacyjne i prelekcje;
 28% spacerów tematycznych;
 26,2% zajęcia sportowo-rekreacyjne;
 23,5% wystawy;
 21,7% szkolenia z zakresu obsługi komputera i telefonu;
 17,6% warsztaty;
 5% nie udzieliło żadnej odpowiedzi

Media:

Ilu ankietowanych seniorów korzysta z Internetu i komputera?
 75,1% korzysta z Internetu/komputera;
 24,9% nie korzysta z Internetu/komputera.

Opracowanie: Samodzielne stanowisko ds. organizacji pozarządowych, osób starszych i niepełnosprawnych - Urząd Miejski w Cieszynie

CieszIT – zakończenie projektu

Cieszynskie Centrum Informacji po modernizacji, fot. Stowarzyszenie "Olza".

Z końcem sierpnia br. zakończono realizację projektu „CieszIT”, który był kontynuacją dotychczasowych działań informacyjno-promocyjnych realizowanych od wielu lat pomiędzy miastami Cieszyn i Czeski Cieszyn przy aktywnym wsparciu partnerów umowy regionalnej pod nazwą "Euroregion Śląsk Cieszyński".

Wpisywał się on ponadto w trzy obszary tematyczne objęte dokumentem "Strategia rozwoju Cieszyna i Czeskiego Cieszyna w kontekście rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński", do których należą: wymiana informacji, wspólna oferta i produkty turystyczne oraz wspólny marketing.

Celem projektu było rozwinięcie potencjału endogenicznego Cieszyna i Czeskiego Cieszyna z wykorzystaniem aktywności skierowanych na tworzenie synergii i zrównoważony rozwój w ramach miejskiego systemu informacji i promocji turystycznej.

Przedsięwzięcie miało na celu:

- racjonalizację, optymalizację i zwiększenie efektywności zarządzania informacją turystyczną w Cieszynie i Czeskim Cieszynie;

- podjęcie próby uporządkowania turystycznego oznakowania miejskich atrakcji, które znajdują się po jednej i drugiej stronie granicy, w centrum i częściach peryferyjnych dwumiasta;

- większe wykorzystanie doświadczeń i dobrych praktyk o charakterze informacyjno-promocyjnym, które sprawdzą się w Polsce bądź Republice Czeskiej i mogą stanowić wzór do wdrożenia na terenie miast bliźniaczych objętych projektem;
- wzmocnienie promocji transgranicznej oferty turystycznej opartej na kompleksowym podejściu.

W ramach projektu opracowano:

- „Koncepcję zarządzania systemem informacji turystycznej w Cieszynie i Czeskim Cieszynie”, dzięki której dojdzie do racjonalizacji, optymalizacji i zwiększenia efektywności zarządzania informacją turystyczną w obu ośrodkach;

- „Koncepcję wizualizacji turystycznej”, która pozwoli m.in. na wspólne podejście do graficznego przedstawienia wybranych atrakcji w terenie, wyznaczenia miejsc posadzenia oznakowania, czy analizy własności gruntów, w których ma się ono znajdować.

W pracach nad tworzeniem obu koncepcji wykorzystany został transfer dobrych praktyk oparty na wizytach studyjnych w Raciborzu i Ostrawie – miastach, w których tego typu działające rozwiązania można uznać za wzorcowe.

■ Ponadto „nowa oferta turystyczna”, która powstała na podstawie opracowanej przez Stowarzyszenie 'Olza' modelowej instrukcji tworzenia transgranicznych produktów turystycznych INFOTUR, zostanie wdrożona, podobnie jak szereg dotychczas stworzonych w ten sposób w Euroregionie Śląsk Cieszyński polsko-czeskich produktów. Wzmocni ona działania promocyjne obu miast.

Główne elementy budżetu projektu poświęcone były natomiast działaniom adaptacyjnym przestrzeni istniejącego obecnie Cieszynskiego Centrum Informacji w Cieszynie oraz stworzonego w budynku dawnego Urzędu Celnego w Czeskim Cieszynie – Centrum Informacji Turystycznej. Przyczyniło się to do zdecydowania do poprawy jakości obsługi mieszkańców, turystów i odwiedzających dwumiasto.

Realizacja projektu przyczyniła się do wykorzystania istniejącego potencjału obu miast związanego z wymianą informacji, wspólną ofertą i produktami turystycznymi oraz wspólnym marketingiem, służącymi wzmocnieniu spójności miejskiego systemu informacji i promocji turystycznej. Skutkiem kreowania pozytywnej zmiany w odniesieniu do podejmowanych działań informacyjno-promocyjnych, będzie wzrost zainteresowania ofertą turystyczną obu miast ze strony mieszkańców, turystów oraz osób odwiedzających centrum Śląska Cieszyńskiego. ◆

ŁK

Będą kolejne autobusy elektryczne

Cieszyn zakupi 6 autobusów o napędzie elektrycznym, na co otrzyma dotację i pożyczkę z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. 5 września została podpisana umowa pomiędzy naszym miastem a NFOŚiGW.

Planowany jest zakup 6 autobusów elektrycznych (2 małe i 4 duże). Pojazdy

będą przystosowane do przewozu osób z niepełnosprawnościami. Posiadać będą klimatyzację, system dynamicznej informacji pasażerskiej, monitoring, kasowniki biletów elektronicznych. Ponadto w ramach projektu zaplanowano również zakup i montaż 2 punktów ładowania przeznaczonych dla małych autobusów oraz 4 punkty ładowania dla dużych autobusów. Oprócz

tego zaplanowane jest przeprowadzenie szkolenia dla co najmniej 10 kierowców i 4 mechaników.

Całkowity koszt inwestycji to 15 571 800 zł, NFOŚiGW udzieli dotacji na kwotę 9 435 000 zł oraz pożyczki w wysokości 3 225 000 zł. Planowany termin zakończenia inwestycji to 31 marca 2024 r. ◆

MAT. PRAS. / RED. AB

1 WRZEŚNIA – ROCZNICA WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ

Cieszyn pamięta

1 września w Cieszynie odbyły się obchody 83. rocznicy wybuchu II Wojny Światowej. W uroczystościach wzięli udział: Burmistrz Miasta Cieszyna Gabriela Staszekiewicz, przedstawiciele samorządu, organizacje kombatanckie Cieszyna i powiatu cieszyńskiego oraz mieszkańcy miasta.

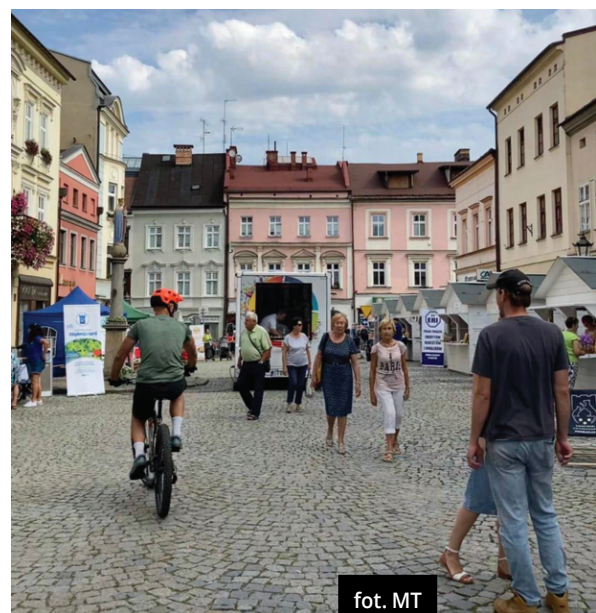
Razem możemy więcej!

To były intensywne trzy dni – pełne rozmów, spotkań i atrakcji. Przekładanie Cieszyński, który odbył się w ostatni weekend sierpnia, był doskonałą okazją do bliższego zapoznania się z organizacjami pozarządowymi działającymi w naszym mieście.

Wiele z nich otworzyło, dosłownie i w przenośni, swoje drzwi, organizując wszelakie wykłady, warsztaty i prezentacje placówek. Organizatorzy zadbali o bogaty i różnorodny program imprezy. Wydarzenia odbywały się równolegle w różnych częściach Cieszyna. Na Starym Targu stanęły znajome białe budki, a jarmark był sposobnością, by porozmawiać z przedstawicielami poszczególnych organizacji i zaznajomić się z ich ofertą. Wzgórze Zamkowe przyciągało muzyką dobywającą się z dziedzińca Zamku oraz

zapachami unoszącymi się ze strefy gastronomicznej. W okolicach Wieży Piastowskiej stanął obóz słowiański, który jak zawsze zrobił furorę, szczególnie wśród młodszych mieszkańców. W sobotę, na terenie i wokół Hali Widowiskowo-Sportowej, odbył się również Dzień Sportu. Zwieńczeniem festiwalu była debata „A gdyby nas nie było?...” oraz jubileuszowy koncert zespołu Raz Dwa Trzy w Teatrze im. A. Mickiewicza. ♦

MT

Ballady i romanse

Za nami kolejna edycja Narodowego Czytania w Cieszynie, której organizatorem była Biblioteka Miejska w Cieszynie. Tradycyjnie głośne czytanie było głównym punktem imprezy, ale towarzyszyły mu również inne działania, które tym razem oscylowały wokół tomu poetyckiego „Ballady i romanse” Adama Mickiewicza.

fot. Biblioteka Miejska

W tym roku z dziełami wieszczki zmierzyli się przedstawiciele władz samorządowych: Przewodniczący Sejmiku Śląskiego Jan Kawulok, Starosta Cieszyński Mieczysław Szczurek, Przewodniczący Rady Powiatu Cieszyńskiego Stanisław Kubicius, Burmistrz Cieszyńskiego Cieszyna Gabriela Hřebačková, Zastępca Burmistrza Krzysztof Kasztura, radni Rady Miejskiej Cieszyna oraz inni mieszkańcy Cieszyna i Czeskiego Cieszyna.

Głośne czytanie urozmaiciły także inne wydarzenia takie, jak inscenizacje w wykonaniu aktorów Sceny Polskiej Teatru w Czeskim Cieszynie, występ Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej w wiązance tańców narodowych, czy koncert poezji śpiewanej pt. „Ballady i romanse” w wykonaniu zespołu „Lekko”. Ogromnym zainteresowaniem wśród mieszkańców i turystów cieszył się towarzyszący Narodowemu Czytaniu mały kiermasz ludo-

wych smaków, na którym swoje wyroby zaprezentowali m.in.: Rodzinna Pasięka z Kostkowic, kawiarnia Mufka Cafe i inni.

W czasie, kiedy dorośli dzielnie mierzyli się z utworami A. Mickiewicza, najmłodszy uczestnicy imprezy wzięli udział w warsztatach plastycznych pn. „Robimy wianki dla Świtezianki” w Oddziale dla dzieci cieszyńskiej biblioteki, podczas których powstały niebanalne i wyjątkowe ozdoby głowy.

Po części oficjalnej, w sali konferencyjnej Biblioteki Miejskiej w Cieszynie, odbyły się warsztaty rękodzielnicze pn. „Odczarujmy lilije!”, prowadzone przez pracownię Robótkownia. Nawiązując do jednej z ballad Mickiewicza, uczestnicy spotkania stworzyli misterne kwiaty z papieru akwarelowego, którymi ozdobili drewniane pudełka.

Dziękujemy wszystkim czytającym i występującym za obecność i zaangażowanie!

Projekt „Lirycznie i romantycznie w Cieszynie”, w ramach którego odbyło się Narodowe Czytanie, został dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. ♦

BIBLIOTEKA MIEJSKA

Cieszyńscy poeci na festiwalu literackim w Pucku

fot. Biblioteka Miejska

28 sierpnia br. odbył się festiwal literacki w Pucku, którego organizatorami byli Biblioteka Publiczna im. Zaślubin Polski z Morzem oraz Stowarzyszenie „Pod Sową”. Pośród wielu znamienitych gości, swoje utwory poetyckie zaprezentowali na nim m.in. cieszyńscy poeci: Elżbieta Holeksa-Malinowska i Stanisław Malinowski z grupy literackiej „Salonik Cieszyński”.

Małżeński, wierszujący duet zainicjował wydarzenie „Poetycki spacer przez życie”. W partnerskim mieście Puck zaprezentowali oni utwory ze swoich autorskich tomików, pełne podziwu i miłości do swojej małej ojczyzny. Zainteresowanym ziemią cieszyńską przekazali antologię poezji „A w Cieszynie...”, zawierająca utwory 24 cieszyńskich poetów, którzy zapraszają

w nim czytelników na liryczny spacer po swoich ulubionych miejscach naszego regionu. Podczas festiwalu odbyło się również spotkanie z Anitą Scharmach, autorką powieści obyczajowych, będących mieszanką komedii i romanse, cieszących się dużym zainteresowaniem wśród czytelniczek Biblioteki Miejskiej w Cieszynie. Dzięki uprzejmości pisarki zbiory cieszyńskiej biblioteki wzbogaciły się o najnowsze pozycje gdańskiej pisarki z serdeczną dedykacją dla czytelników naszego miasta. ♦

BIBLIOTEKA MIEJSKA

Stypendia celowe wręczone

Burmistrz Miasta Cieszyna przyznała Mai Wysockiej oraz Marii Juroszek stypendia sportowe celowe. Oficjalne wręczenie stypendiów odbyło się 2 września w cieszyńskim ratuszu.

W związku z występem Mai Wysockiej na Mistrzostwach Świata Sportu Mażoretkowego, które odbyły się w Pradze w dniach 25 - 26.08.2022 r., a także w związku z wyjazdem Marii Juroszek na Mistrzostwa Świata IFA w armwrestlingu, które odbędą się we francuskim Dieppe w dniach 26.09-2.10.2022, Burmistrz Miasta Cieszyna Gabriela Staszkiwicz przyznała zawodniczkom stypendia sportowe celowe.

W uroczystym wręczeniu stypendiów udział wzięli I Zastępca Burmistrza Miasta Cieszyna Krzysztof Kasztura, który pogratulował Mai Wysockiej osiągnięć podczas mistrzostw świata oraz życzył samych sukcesów Marii Juroszek, która niebawem wyrusza do Francji na mistrzostwa świata. ♦

WS

fot. MT

fot. JK

Wyłonili mistrzów Cieszyna

W ostatni weekend sierpnia klub tenisowy TKKF OGNIWO Cieszyn zorganizował kolejną edycję Mistrzostw Cieszyna i Czeskiego Cieszyna w tenisie ziemnym, która w tym roku została objęta patronatem honorowym Burmistrza Miasta Cieszyna.

Zawodnicy byli podzieleni na sześć kategorii, a mecze odbywały się na kortach Ogniwa oraz klubu Slavoj Czeski Cieszyn, współorganizatora imprezy. Dla wszystkich zawodników przewidziane były tradycyjne kanapki cieszyńskie, ciepły gulasz,

oraz napoje przekazane przez sponsora turnieju, tj. Browar Zamkowy Cieszyn, który również ufundował nagrody dla najlepszych tenisistów. Statuetki, które były współfinansowane z budżetu Miasta Cieszyna, wręczyli zwycięzcom I Zastępca Burmistrza Miasta Cieszyna Krzysztof Kasztura oraz Naczelnik Wydziału Sportu Paulina Ligocka-Andrzejewska.

Gratulujemy wszystkim zawodnikom, oraz zapraszamy do nauki oraz doskonalenia gry w tenisa ziemnego. ♦

TKKF OGNIWO / RED. AB

W SKRÓCIE

Za nami Uliczne Granie 2022!

Minęły dwa dni sportowych emocji, spotkań, serdeczności i przyjaźni. Głównym punktem tegorocznego programu był oczywiście Uliczny Mundial o Puchar Burmistrza Cieszyna, czyli symulacja tegorocznych mistrzostw świata, którą rozegraliśmy na zasadach piłki nożnej ulicznej na boisku przy Hali Widowiskowo-Sportowej im. Cieszyńskich Olimpijczyków. Kto zwyciężył?

♦ 1 miejsce – SZWAJCARIA – Stowarzyszenie Reprezentacja Polski Bezdomnych,

♦ 2 miejsce – NIEMCY – CDF Traktat Cieszyn,

♦ 3 miejsce – PORTUGALIA – Pizzeria Palermo,

♦ Najlepszy bramkarz – Dawid Zawada (Pizzeria Palermo), Król strzelców – Andrzej Poncza (Pizzeria Palermo).

Gratulujemy zwycięzcom, ale brawa należą się oczywiście wszystkim drużynom za włożone w grę serce i walkę fair play! Dziękujemy naszym wolontariuszom – to Wy jesteście mistrzami świata! Kłaniamy się nisko naszym sponsorom i partnerom, bez których nie moglibyśmy się ponownie spotkać.

ORG.

Wydział Sportu informuje

Wydział Sportu Urzędu Miejskiego w Cieszynie zaprasza do korzystania z kortów tenisowych o nawierzchni ceglanej, w tym dwóch oświetlonych. Rezerwacji można dokonać pod numerem telefonu: 512 120 989. Zapraszamy, tym bardziej, że korty będą czynne już tylko do końca października!

Informujemy również, że nie ma już możliwości korzystania z kortów do badmintonu oraz rolkowiska na Hali Widowiskowo-Sportowej im. Cieszyńskich Olimpijczyków, gdyż obiekt ten przygotowywany jest właśnie do sezonu zimowego. **Otwarcie lodowiska planowane jest na 26 września.** Już teraz serdecznie zapraszamy!

Ponadto przypominamy, że informacje o bieżących wydarzeniach sportowych i rekreacyjnych znajdują się na stronie sport.cieszyn.pl, na Facebooku SportowyCieszyn, a także na stronach poszczególnych klubów i stowarzyszeń, których wykaz znajduje się na stronie sport.cieszyn.pl. ♦

WS

Segreguj olej!

Coraz więcej mieszkańców Cieszyna może dać drugie życie odpadowi, jakim jest zużyty olej jadalny i dbać o środowisko. W mieście pojawiły się kolejne pojemniki do segregacji zużytego oleju i tłuszczu jadalnego. Na mapie Cieszyna to już 34 lokalizacje.

Niestety, często spotykaną praktyką jest wylewanie zużytego oleju do zlewu – może to spowodować zatkanie się rury kanalizacyjnej. Ta praktyka jest szkodliwa także dla środowiska naturalnego. Olej zatyka zarówno rury w domu, jak i w całej sieci kanalizacyjnej. Usuwanie usterek spowodowanych olejem w rurach może być bardzo czasochłonne i kosztowne. Co więcej – oleje i tłuszcze nie są całkowicie usuwane w oczyszczalniach ścieków i tym samym zużyty olej, w którym wytworzyły się niebezpieczne substancje, trafia do środowiska naturalnego.

Jakie rodzaje olejów można segregować?

Praktycznie wszystkie oleje jadalne i tłuszcze używane w kuchni można poddać recyklingowi i wykorzystać ponownie. Bez względu na to, czy jest to oliwa z oliwek, oleje słonecznikowe, rzepakowe, sojowe czy palmowe. Segregować można także tłuszcze stałe: masło, margarynę czy smalec.

Jak prawidłowo segregować oleje jadalne?

Należy przygotować plastikową butelkę PET, np. po wodzie mineralnej. Zużyty olej przelewamy do butelki, możemy pomóc sobie lejkiem. Kiedy ją zapełnimy, dokładnie zakręcamy i zanosimy do pojemnika do segregacji zużytego oleju. Uwaga: olej po smażeniu należy ostudzić przed przelaniem do butelki.

Gdzie można oddać zużyty olej?

- Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa:
  - ul. Bobka nr 9a
  - ul. Dyboskiego nr 6
  - ul. Kościuszki 38a
  - ul. Kościuszki nr 32a
  - ul. Milaty nr 10
  - ul. Milaty nr 3
- Zakład Budynków Miejskich:
  - ul. Towarowa 7
- Spółdzielnia Mieszkaniowa Liburnia:
  - ul. Górna 24
  - ul. Górna 8
  - ul. Moniuszki 9a
- Spółdzielnia Mieszkaniowa Cieszynianka – Osiedle Centrum:
  - ul. Bielska 41
  - ul. Bielska 39
  - ul. Bobrecka 14

Jakie oleje można segregować?

W twojej okolicy są rozmieszczone nowe pomarańczowo-czarne pojemniki, przeznaczone do segregacji olejów i tłuszczów jadalnych z gospodarstwa domowego. Czy wiesz, co do nich należy?

Do pojemnika należy wrzucać również oleje, które znajdują się w...

- ul. Bobrecka 26
  - ul. Cienciały 1
  - ul. Chrobrego 6
  - ul. Górna 29/29A
  - ul. Hallera 2,4,6
  - ul. Kraszewskiego 1 i 1A
  - ul. Barteczka 29
- Spółdzielnia Mieszkaniowa Cieszynianka – Osiedle Liburnia:
- ul. Jerzego 7
  - ul. Karłowicza 3
  - ul. Moniuszki 22
  - ul. Chopina 22
- Spółdzielnia Mieszkaniowa Cieszynianka – Osiedle Podgórze:
- ul. Kossak-Szatkowskiej 12
  - ul. Popiołka 5
  - ul. Brozka 23
- Pozostałe miejsca:
- ul. Wojska Polskiego 1 – Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi
  - ul. Katowicka 68 – Szkoła Podstawowa nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi
  - ul. Ks. Trzanowskiego 4 – Przedszkole nr 2 Integracyjne
  - ul. K. Miarki 15 – Przedszkole nr 4 im. M. Konopnickiej

- ul. Bielska 75 – Przedszkole nr 16
  - ul. Skrajna 5 – Przedszkole nr 19
  - ul. św. Jerzego 4 – Przedszkole nr 20
- To ważne: pojemniki nie są przeznaczone do utylizacji olejów i smarów silnikowych, hydraulicznych, technicznych ani innych przemysłowych.

Co dzieje się z olejem, który oddajemy do segregacji?

Zużyty olej zostaje dokładnie oczyszczony i trafia do rafinerii, gdzie jest dalej przetwarzany na składnik biopaliwa lub paliwo lotnicze.

Dzięki temu zmniejsza się konieczność uprawy roślin oleistych do celów przemysłowych, ponieważ jeden olej jest używany dwukrotnie. Ponadto redukuje się ilość dwutlenku węgla emitowanego do atmosfery. ♦

MAT. PRAS. TRAFIN OIL

Więcej informacji o projekcie i mapa z lokalizacjami pojemników znajdują się na stronie: www.segregujolej.pl.

Budżet Obywatelski 2023

Zachęcamy do zapoznania się z listą projektów dopuszczonych i niedopuszczonych do głosowania, by zdecydować, który z nich poprzeć. **Głosowanie rozpocznie się 14 października i potrwa do 31 października br.**

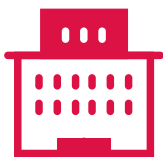
LISTA PROJEKTÓW DOPUSZCZONYCH DO GŁOSOWANIA

L.p.	Tytuł zadania	Numer projektu (z programu do obsługi Budżetu Obywatelskiego)	Lokalizacja	Szacunkowy koszt projektu
1.	„Złota rączka dla Seniora”	1	miasto Cieszyn	100.000,00 zł
2.	Murale po cieszyńsku	3	dz. nr 18/51 obr. 21 dz. nr 17/47 obr. 31 dz. nr 28/11 obr. 47 dz. nr 9/12 obr. 17	179.988,00 zł
3.	Całoroczny Fortepian Cadenza na Wzgórzu Zamkowym	8	dz. nr 15/11 obr. 28 Wzgórze Zamkowe	180.000,00 zł
4.	Renowacja zabytkowego kamiennego krucyfiks na Placu Św. Krzyża w Cieszynie	9	dz. nr 114 obr. 43 Plac Św. Krzyża	74.000,00 zł
5.	SIATKÓWKA PLAŻOWA W KRASNEJ	10	dz. nr 25/5 obr. 70 teren Szkoły Podstawowej nr 7	160.000,00 zł

Zgodnie z Uchwałą nr IX/92/19 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia Budżetu Obywatelskiego Miasta Cieszyna, mieszkańcy Cieszyna, który zgłosił projekt niedopuszczony do głosowania, przysługują prawo odwołania w terminie do dnia 16 września 2022 r. Odwołanie nie może skutkować zmianą zakresu projektu lub jego kosztu. Listę projektów niedopuszczonych do głosowania można znaleźć poniżej.

LISTA PROJEKTÓW, KTÓRE NIE SĄ DOPUSZCZONE DO GŁOSOWANIA

L.p.	Tytuł zadania	Numer projektu (z programu do obsługi Budżetu Obywatelskiego)	Lokalizacja	Szacunkowy koszt projektu
1.	Prawdziwie Czarny Chodnik	2	dz. nr 15/6 obr. 33	240.000,00 zł
2.	KLUB SENIORA	11	dz. nr 18 obr. 42 lokal w budynku Domu Narodowego	180.000,00 zł

Lokal użytkowy do najmu

Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Spółka z o. o. informuje, że przeznaczona do najmu **lokal użytkowy położony na parterze budynku nr 21 przy ul. Wyższa Brama w Cieszynie**, o łącznej powierzchni użytkowej 54.13 m², w drodze przetargu pisemnego – konkurs ofert, nieograniczonego do prowadzenia w lokalu dowolnej działalności gospodarczej.

Ogłoszenie o przetargu zostało podane do wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej Zakładu Budynków Miejskich w Cieszynie Spółka z o. o. www.bip.um.cieszyn.pl = zakładka Jednostki Organizacyjnej = katalog Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Sp. z o.o.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Dziale Gospodarki Budynkami ZBM, tel. 33 852 37 52.

Obwieszczenie Burmistrza Miasta Cieszyna

W SPRAWIE PROJEKTU „MIEJSKIEGO PLANU ADAPTACJI DO ZMIAN KLIMATU DLA MIASTA CIESZYNA DO ROKU 2030”

Mając na uwadze art. 39 ustawy dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko **Burmistrz Miasta Cieszyna podaje do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania „Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Cieszyna do roku 2030”** oraz zaprasza do udziału w pierwszym spotkaniu konsultacyjnym o charakterze wprowadzenia do tematyki zmian klimatu oraz celu i zakresu planów adaptacji.

Miejski plan adaptacji do zmian klimatu jest dokumentem, będącym odpowiedzią na potrzebę przygotowania miasta na coraz bardziej widoczne i odczuwalne zmiany klimatyczne, m.in. skutki porywistego wiatru, ulew, podtopień czy – szczególnie niebezpiecznych dla osób starszych – fal upałów. Celem opracowania Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Cieszyna jest rozpoznanie możliwych rozwiązań adaptacyjnych i stworzenie założeń programowych, umożliwiających skuteczne przystosowanie obszarów funkcjonalnych miasta do spodziewanych skutków zmian klimatu.

W związku z powyższym zapraszamy osoby zainteresowane tematyką na spotkanie, które odbędzie się 21 września 2022 r. (środa) o godzinie 17:00 w Cieszyńskim Ośrodku Kultury „Dom Narodowy” (sala widowiskowa).

Konsultacje społeczne

UPRZEJMIE INFORMUJEMY, ŻE ZAKOŃCZYŁY SIĘ NASTĘPUJĄCE KONSULTACJE SPOŁECZNE:

- ◆ z mieszkańcami Cieszyna projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie zmiany uchwały Nr XII/128/19 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 30 października 2019 r. w sprawie określenia zasad zbywania, nabywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, w tym zawierania kolejnych umów dzierżawy lub najmu po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat (ogłoszone na podstawie Zarządzenia Burmistrza Miasta Cieszyna nr 0050.416.2022 z dnia 9 sierpnia 2022 roku);
- ◆ z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i przedmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie ustalenia opłat za korzystanie z miejskich szaletów publicznych (ogłoszone na podstawie Zarządzenia Burmistrza Miasta Cieszyna Nr 0050.414.2022 z dnia 9 sierpnia 2022 roku);
- ◆ z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i przedmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie zmiany uchwały Nr XII/128/19 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 30 października 2019 r. w sprawie określenia zasad zbywania, nabywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, w tym zawierania kolejnych umów dzierżawy lub najmu po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat (ogłoszone na podstawie Zarządzenia Burmistrza Miasta Cieszyna nr 0050.415.2022 z dnia 9 sierpnia 2022 roku).

Raporty z przebiegu ww. konsultacji społecznych zostały opublikowane na stronie internetowej Cieszyna www.cieszyn.pl w sferze „Urząd Miejski” w zakładce „Aktualności” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Cieszyna www.bip.um.cieszyn.pl.

Komunikat Zakładu Budynków Miejskich

W CELU MAKSYMALNEGO OGRANICZENIA KOSZTÓW ZWIĄZANYCH Z FUNKCJONOWANIEM SPÓŁKI, PODJĘTO DECYZJĘ O ZLOKALIZOWANIU OD 1 PAŹDZIERNIKA 2022 R. WSZYSTKICH DZIAŁÓW SPÓŁKI W JEDNYM BUDYNKU STANOWIĄCYM NASZĄ WŁASNOŚĆ, TJ. W BUDYNKU PRZY UL. LIBURNIA 2A.

Wprowadzone zmiany nie spowodują zmiany w obsłudze naszych klientów.

- ◆ I. Bez zmian pozostaje możliwość osobistego załatwienia spraw w Biurze Obsługi Klienta (budynek obok parkingu) przy ul. Liburnia 2a, czynnym od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-15:00.
- ◆ II. Wszystkie dotychczasowe numery telefonów (33 852 08 43, 33 851 33 68, 33 852 02 23) i adresy e-mail (sekretariat@zbm.cieszyn.pl) służące do kontaktów z naszymi klientami pozostają bez zmian. Awarie można zgłaszać pod numerem 663 856 000, czynnym poza godzinami pracy w dni powszednie oraz w niedziele i święta. Przypominamy jednocześnie o adresie Biuletynie Informacji Publicznej: www.bip.um.cieszyn.pl
- ◆ III. Od 1 stycznia 2022 r. funkcjonuje Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta (e-BOK), z którego mogą korzystać najemcy mieszkań komunalnych, właściciele lokali mieszkalnych we wspólnotach mieszkaniowych oraz najemcy lokali użytkowych. Aby skorzystać z tej możliwości, należy wpisać adres naszej strony internetowej – www.zbm.cieszyn.pl, a następnie dokonać logowania w zakładce e-BOK.

Aby otrzymać login i hasło do platformy e-BOK, należy zgłosić się do Biura Obsługi Klienta ZBM w Cieszynie Sp. z o.o. z dokumentem tożsamości. W razie braku możliwości osobistego odebrania loginu i hasła, istnieje możliwość indywidualnego ustalenia sposobu dostarczenia w formie elektronicznej loginu i hasła do platformy e-BOK.

Platforma e-BOK umożliwia: sprawdzenie bieżącego stanu konta opłat za mieszkanie, uzyskanie informacji o bieżących płatnościach i terminach wpłat, dostęp do historii płatności, podanie wysokości wskazań liczników wodomierzowych, zgłoszenie awarii, dostępu do powiadomień i wiadomości wysyłanych przez ZBM w Cieszynie Sp. z o.o., wgląd dla właścicieli lokali do uchwał podejmowanych przez wspólnotę mieszkaniową oraz głosowanie nad uchwałami wspólnoty za pośrednictwem systemu, wgląd dla najemców lokali użytkowych do historii płatności, możliwość sprawdzenia bieżącego stanu konta opłat za lokal użytkowy oraz możliwość podglądu faktur.

- ◆ IV. Zachęcamy do korzystania z naszej strony internetowej, gdzie można pobrać wzory potrzebnych dokumentów do załatwienia Państwa spraw: <http://zbm.cieszyn.pl/>
- ◆ V. Istnieje możliwość złożenia dokumentów przez ich umieszczenie we wrzutniach zlokalizowanych przy ulicach: Liburnia 2a, Głęboka 13, Tysiąclecia 9c

PREZES ZARZĄDU
ELŻBIETA DOMAGAŁA

SERDECZNIE ZAPRASZAMY MIESZKAŃCÓW CIESZYNA NA SPOTKANIE DOTYCZĄCE PROGRAMU „CZyste Powietrze”.

19 września (poniedziałek) o godz. 16:00 w sali konferencyjnej cieszyńskiego ratusza (pokój nr 126, I piętro) odbędzie się otwarte spotkanie dla mieszkańców Cieszyna zainteresowanych uzyskaniem dofinansowania w ramach programu „Czyste Powietrze”. Spotkanie prowadzić będą przedstawiciele Fundacji Oddychaj Beskidami.

„Czyste Powietrze” to kompleksowy program, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skupia się na wymianie nieefektywnych, starych kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych. Działania te nie tylko pomogą chronić środowisko, ale dodatkowo zmniejszą wydatki na ogrzewanie. Program skierowany jest do osób fizycznych będących właścicielami lub współwłaścicielami domów jednorodzinnych bądź wydzielonych lokali mieszkalnych. Dotacje są udzielane za pośrednictwem szesnastu Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

KINO "PIAST"

[facebook.com/kinocieszyn](https://www.facebook.com/kinocieszyn), tel. 33 852 04 26

- **09-14.09, g. 15:30** PIES W ROZMIARZE XXL – dubbing (animowany, przygodowy, komedia familijna), USA, 6.
- **09-14.09, g. 17:30** ORLĘTA. GRODNO '39 (dramat historyczny), Polska, 15.
- **09-14.09, g. 19:45** TRZY TYSIĄCE LAT TĘSKNOTY – napisy (dramat, fantasy, romans), Australia/USA, 15.
- **16-21.09, g. 14:30** MIŚ BAMSE NA WULKANIE – dubbing (animowany, przygodowy, komedia familijna), Szwecja, 5.
- **16-21.09, g. 16:00** JAK ZOSTAŁEM SAMURAJEM – dubbing (animowany, akcja, komedia), Wielka Brytania/Chiny/USA, 4.
- **16-21.09, g. 18:00** ORLĘTA. GRODNO '39 (dramat historyczny), Polska, 15.
- **16-21.09, g. 20:15** SZCZĘŚCIA CHODZĄ PARAMI (komedia), Polska, 13.

CINEMA CITY

www.cinema-city.pl

- Pełny repertuar kina Cinema City, mieszczącego się w Galerii Stela przy ul. Korfańskiego 23, znajduje się na stronie internetowej www.cinema-city.pl

COK

www.domnarodowy.pl, tel. 33 851 07 11

- **10.09, g. 18:00** Festiwalowe preludium „Dwa kolory” – koncert muzyki polskiej i ukraińskiej (XXX Festiwal Muzyki Wokalnej Viva Il Canto)
- **14.09, g. 18:00** „Daleko został cały świat...” – koncert muzyki polskiej (XXX Festiwal Muzyki Wokalnej Viva Il Canto)
- **16.09, g. 10:00** „Jak to z herbem cieszyńskim było” – prelekcja dla dzieci
- **22.09** Dyskusyjny klub propozycji – sesja wyjazdowa pt. „To co najpiękniejsze w Bielsku”
- **22.09, g. 17:00** Spektakl Wyspa wolności – scena otwarta COK
- **01-30.09** Nabór do grup i pracowni artystycznych COK (szczegóły na plakatach i na stronie www.domnarodowy.pl)

BIBLIOTEKA MIEJSKA

www.biblioteka.cieszyn.pl, tel. 33 852 07 10

- **13.09, g. 17:00** Mariusz Jancarczyk „Pióro z obrazu Malczewskiego” – spotkanie autorskie
- **21.09, g. 17:00** Poezja Czesława Miłosza w artystycznej kreacji istebniańskiej grupy rekonstrukcji literackiej „Na granicy”

BROWAR ZAMKOWY

www.browarcieszyn.pl, tel. 33 851 64 02

- **09-10.09** Yass! Festival
- **17.09, g. 12:00** Warsztaty bębniarskie

TEATR IM. A. MICKIEWICZA

www.teatr.cieszyn.pl, tel. 33 858 16 52

- **13.09, g. 18:00** Zemsta Nietoperza (XXX Festiwal Muzyki Wokalnej Viva Il Canto)
- **16.09, g. 18:00** Uroczysty koncert jubileuszowy (XXX Festiwal Muzyki Wokalnej Viva Il Canto)
- **17.09, g. 18:00** „The best of Artis” – koncert jubileuszowy
- **18.09, g. 19:00** Spektakl komediowy – Wieczór panieński plus

TEATR CIESZYŃSKI W CZ. CIESZYNI

www.tdivadlo.cz/program-pl

- **11.09, g. 17:30** Szklana Menażeria
- **16.09, g. 10:00** Skrzypek na dachu

ZAMEK CIESZYN

www.zamekcieszyn.pl, tel. 33 851 08 21

- **do 11.09** Śląska Rzecz. Wystawa pokonkursowa
- **do 11.09** Wyzwania projektowe. Wystawa prac studentów ASP w Katowicach
- **17-18.09** Skarby z cieszyńskiej trójką i I Cieszyńskie Winobranie

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA

www.kc-cieszyn.pl, tel. 33 851 38 41

- **do 26.11** Wystawa „Czucie i wiara. Literatura okresu romantyzmu w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej” autorstwa Haliny Morawiec i Klaudii Mach

OCKIR

www.smcieszynianka.org.pl/ockir

- **09.09, g. 17:00** Sportowa Cieszynianka – podsumowanie projektu ogłoszenie laureatów
- **16.09, g. 18:00** Warsztaty – jak rozwijać męską emocjonalność – szkoła męskich uczuć

SPORT

www.sport.cieszyn.pl, tel. 33 479 43 95

- **każda sobota, g. 9:00** parkrun – biegaj, truchtaj, maszeruj (przed salą sportową al. J. Łyska 21), parkrun.pl/rejestracja
- **11.09** Cierlicko – 90. rocznica katastrofy lotniczej – wycieczka rowerowa
- **13.09, g. 11:00** Sekcja gry w boule

CIESZYŃSKA RADA SENIORÓW

tel. 33 4794 312, radaseniorow@um.cieszyn.pl

- Kolejne posiedzenie Cieszyńskiej Rady Seniorów odbędzie się **05.10 o 10:00** w sali nr 205 Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

www.muzeumcieszyn.pl, tel. 33 851 29 32

- **WEJŚCIA NA EKSPOZYCJĘ STAŁĄ** (tylko z przewodnikiem): pn: nieczynne; wt., czw.: 10:00; 11:00; 12:00; 13:00; 14:00; śr: 12:00; 13:00; 14:00; 15:00; 16:00; pt, sb: 10:00; 11:00; 12:00; 13:00; 14:00; 15:00; nd: 10:00; 12:00; 14:00
- **14.09, g. 17:00** "Toskania – Fragmenty" – wernisaż wystawy fotografii Mariana Dembinioka
- **18.09, g. 11:00** Spacerzy szersznikowskie – Szpital zboru ewangelickiego i jego park (prowadzą Irena French i Stanisław Kawecki)

INNE

- **09.09, g. 15:00** Burćakobraní (Rynek w Czeskim Cieszynie)
- **11.09, g. 11:00-14:00** Dni otwarte w Kociogrodzie (Fundacja Cieszyński Zwierzogród, ul. Frysztacka 90a)
- **11.09, g. 13:30** Odkrywaj Cieszyn – niedzielne bezpłatne oprowadzanie z przewodnikiem (zbiórka przy IT na Zamku Cieszyn)
- **11.09, g. 19:00** Gioacchino Rossini – „Mała msza uroczysta” – Kościół pw. św. Marii Magdaleny (XXX Festiwal Muzyki Wokalnej Viva Il Canto)
- **14.09, g. 16:30** Obrazy malowane emocjami – warsztaty terapeutyczne dla dorosłych (Pracownia Galimatias, ul. Mostowa 4)
- **16.09, g. 17:00** POD TĚŠIŇSKÝM NEBEM – benefični koncert (Rynek w Czeskim Cieszynie)
- **17.09, g. 11:00-13:00** Giełda gier – wymień się, sprzedaj, kup (Kawiarnia Mufka, ul. Srebrna 14)
- **18.09, g. 13:30** Odkrywaj Cieszyn – niedzielne bezpłatne oprowadzanie z przewodnikiem (zbiórka przy IT na Zamku Cieszyn)
- **21.09, g. 17:00** Koncert gongów i mistybetańskich (Pracownia Galimatias, ul. Mostowa 4)
- **22.09, g. 17:00** Spotkanie ze stylistką – warsztaty praktyczne z Bernadeta Weber (Pracownia Galimatias, ul. Mostowa 4)
- **MUZEUM 4. PUŁKU STRZELCÓW PODHALAŃSKICH**, ul. Frysztacka 2, zwiedzanie po wcześniejszym kontakcie. Krzysztof Neścior, tel. 604 833 667
- **STOWARZYSZENIE "POMOCNA DŁOŃ BLISKO CIEBIE"**, ul. Górny Rynek 12, zaprasza na spotkania z cyklu "Bądźmy bliżej..." Spotkania dla seniorów odbywają się w każdy wtorek o godz. 16:00. Spotkania dla młodzieży z Polski, Ukrainy i innych narodowości w każdą środę o godz. 16:00 (spotkania integracyjne).

Więcej imprez zawsze na
WWW.CIESZYN.PL

WAŻNE INSTYTUCJE / WIADOMOŚCI

◆ Urząd Miejski w Cieszynie

Rynek 1, ul. Kochanowskiego 14, tel. 33 479 42 00, www.cieszyn.pl

◆ Cieszyńskie Centrum Informacji

Rynek 1, tel. 33 479 42 48, mci@um.cieszyn.pl, api@olza.pl, www.cieszyn.pl, www.olza.pl

◆ Miejskie Centrum Zarządzania

Kryzysowego

ul. Kochanowskiego 14, tel. 33 47 94 367-70, tel. alarmowy: 33 47 94 366, gcr@um.cieszyn.pl. Po godzinach pracy dyżur pełni Straż Miejska.

◆ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Skrajna 5, tel. 33 479 49 00, www.mops.cieszyn.pl

◆ Punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób nadużywających środków psychoaktywnych oraz ich rodzin

ul. Skrajna 5, pok. 4, tel. 33 479 49 31

◆ Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

ul. Skrajna 5, pok. 5, tel. 33 479 49 18, 33 479 49 19

◆ Powiatowy Ośrodek wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie (Hostel)

ul. Mała Łąka 17a, całodobowy telefon: 33 851 29 29

◆ Punkt Interwencji Kryzysowej

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 53 54 (pon-pt, 8.00-16.00), w pozostałych dniach i godz. 33 851 29 29

◆ Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty

ul. Wąska 2, dyżury: każdy wt., 15:30-16:30 tel. 33 851 45 14; 797 353 207 www.hospicjumcieszyn.pl

◆ GRUPA AA

Cieszyn, ul. Ks. Janusza 3, tel. 33 479 53 54 Grupa „DROMADER” – spotkania w każdą niedzielę o godz. 17:00. Grupa „NOWA PERSPEKTYWA” – spotkania w każdą środę o godz. 19:00

◆ Klub Abstynenta „Familia”

ul. Błogocka 30a, tel. trzeźwości: 33 852 40 00 pon., czw., pt. 16:00–20:00 i wt., śr. 11:00–15:00

◆ Punkt ds. narkomanii

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55, czynny w środy w g. 13:00-17:00. w piątki w g. 11:00-15:00

◆ Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55, www.bycrazem.com

◆ Miejski Zarząd Dróg

ul. Liburnia 4, tel. 33 858 28 90, www.mzd.cieszyn.pl

◆ Pogotowia

Energetyczne: tel. 991, Gazowe: tel. 992, Ciepłownicze: tel. 993, Wodociągowe: tel. 994, Ratunkowe: tel. 999, Policja: tel. 997, Straż Pożarna: tel. 998, Europejski Numer Alarmowy: tel. 112

◆ Starostwo Powiatowe

ul. Bobrecka 29, Szeroka 13, tel. 33 477 71 44, www.powiat.cieszyn.pl

◆ Straż Miejska

ul. Limanowskiego 7, tel. 986, 33 857 94 00, www.sm.cieszyn.pl

◆ Szpital Śląski

ul. Bielska 4, tel. 33 852 05 11, www.szpitalslaski.pl

◆ Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.

ul. Liburnia 2a, tel. 33 852 25 60, zbm.cieszyn.pl

◆ Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

ul. Słowicza 59, tel. 33 479 41 00, zgak.cieszyn.pl

◆ Dyżury aptek

Apteka PRIMA, ul. Bobrecka 27 tel. 33 858 27 65

◆ POLUB CIESZYN NA FACEBOOKU

Oficjalny profil Urzędu Miejskiego, informacje urzędowe: www.facebook.com/UMCieszyn. Oficjalny profil miasta, zapowiedzi imprez kulturalnych i sportowych: www.facebook.com/CieszynRobiWrazenie.

Bezpłatny Informator Urzędu Miejskiego w Cieszynie, ISSN: 1234-1746, Nakład: 5.000 szt

◆ Wydawca: Urząd Miejski w Cieszynie

Ratusz, Rynek 1, 43-400 Cieszyn, tel. 33 479 42 00,

e-mail: wr@um.cieszyn.pl, www.cieszyn.pl

Zespół redakcyjny: Anna Żertka-Bednarek, Łukasz Kazimierowicz, Malwina Tomica, Jacek Kasperczyk

Redaktor naczelna: Anna Żertka-Bednarek

Projekt layoutu: MALOF design Agnieszka Krasicka

Druk: Wydawnictwo "Triada": Wojciech Wicher, ul. Sielecka 6, 42-500 Będzin

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania oraz opracowania redakcyjnego tekstów zaakceptowanych do druku.

ADOPTUJ PRZYJACIELA!

"Nasi idealni towarzysze zawsze mają cztery łapy" – to prawda! Opisy i zdjęcia: Fundacja "Lepszy Świat".

LEOŚ wraz z rodzeństwem został znaleziony jako tygodniowy osesek i wykarmiony butelką przez opiekunkę. To największy indywidualista i głodomór z rodzeństwa. Ceni sobie swoją przestrzeń osobistą, ale nie stroni od psot i czułości, jeżeli ma ochotę. To urodziny łowca, jest też bardzo energiczny i ciekawski. Jego ulubioną zabawką jest szeleszczący baranek i wędka. Leon ma 3 miesiące, jest nauczony korzystania z kuwety, odrobaczony, zaszczepiony i zaszczepiony, testy FIV/FelV ma ujemne. Kontakt w sprawie adopcji Leosia: Klaudia, tel. 728 085 366.

JAMAL to młody, ok. 2-letni psiak o pięknym, nietypowym umaszczeniu i białych ząbkach. Ponieważ to młody pies, potrzebuje dużo ruchu i zabawy, zdecydowanie dla ludzi aktywnych! Jako jeden z niewielu psów w schronisku, potrafi i uwielbia aportować piłeczki! Będzie świetnym kompanem dla osób, które uwielbiają górskie wycieczki, dogtrekking oraz inne sporty, czy też aktywności łączące psy i ludzi. Jest bardzo pozytywnie nastawiony do człowieka, uwielbia się przytulać i merdać ogonkiem. Jest bardzo spragniony pieśczoł i kontaktu z człowiekiem, głośno wywala się na plecy i wystawia brzuch do głaskania! Za innymi psami nie przepada, dlatego też polecamy go do domu, w którym nie ma innych zwierząt. Numer ewidencyjny w schronisku 91/2021. Kontakt w sprawie adopcji lub domu tymczasowego dla psów: Klaudia, tel. 728 085 366.

Traktat o budowie ciała ludzkiego

W 1802 r. ks. Leopold Jan Szersznik oddał do publicznego użytku mieszkańców Cieszyna swe gromadzone latami bezcenne zbiory biblioteczne i muzealne. Z okazji przypadającej w tym roku 220. rocznicy tego historycznego wydarzenia, przechowująca jego księgozbiór Książnica Cieszyńska przybliży mieszkańcom Cieszyna postać ks. Szersznika oraz najcenniejsze cymelia z jego biblioteki.

W zbiorze ksiąg medycznych biblioteki ks. Leopolda Jana Szersznika znajduje się wiele opracowań poświęconych anatomii. Prócz osiemnastowiecznych niemieckich i austriackich rozpraw na szczególną uwagę zasługują prace słynnych medyków XVI i XVII-wiecznych. W Cieszynie przechowywane jest m.in. najśłynniejsze XVI-wieczne dzieło poświęcone anatomii człowieka – „De humani corporis fabrica”, którego autorem jest flamandzki uczonec Andreas Vesalius (1514–1564), zaliczany powszechnie do najwybitniejszych lekarzy europejskich wszech czasów.

Przypomnijmy, że do epoki renesansu niekwestionowanym autorytetem w dziedzinie medycyny pozostawał żyjący w II wieku rzymski lekarz greckiego pochodzenia Klaudiusz Galen (ok. 130-200). Wywarł on szczególnie wpływ na anatomię, stanowiącą wówczas jedną z głównych gałęzi medycyny. W XVI w. wyzwanie Galenowi i jego spuściznie rzucił urodzony w Brukseli Andreas Vesalius – profesor uniwersytetu w Lowanium oraz nadworny medyk cesarza Karola V.

Współcześnie jest on uważany za prekursora nowoczesnej anatomii. „Vesaliusa należy uznać za twórcę współczesnej anatomii nie dlatego, że pierwszy wpadł na pomysł osobistego sprawdzenia budowy ciała ludzkiego, gdyż i przed nim wykonywano już sekcje zwłok, ale dlatego, że stworzył on w niesłychanie krótkim czasie dzieło, które anatomię człowieka ukazało jako naukę, i ponieważ zaprezentowane przez niego wyniki badań anatomicznych stały się podstawą rozwoju całej współczesnej medycyny” – przekonywał m.in. Johann Dankmeijer, słynny dwudziestowieczny holenderski profesor anatomii.

„Traktat o budowie ciała ludzkiego” Vesaliusa został wydany z niezwykłą

starannością i kunsztem typograficznym w bazylejskiej oficynie Johanna Oporinusa dwukrotnie (w latach 1543 r. i 1555 r.) w łącznym nakładzie ok. 1400 woluminów. Według współczesnych badaczy, do dziś przetrwała ok. połowa z obu nakładów, czyli nieco ponad 700 ksiąg. Spośród nich 19 znajduje się w zbiorach trzynastu bibliotek polskich. W Książnicy Cieszyńskiej zachowała się druga edycja „Traktatu” z 1555 r.

Dzieło trafiło do Cieszyna w 1802 r. za sprawą ks. Leopolda Jana Szersznika. Kompletny, choć pozbawiony części górnej okładziny i fragmentu jej karty ochronnej egzemplarz, zanim pojawił się nad Olzą, należał do co najmniej dwóch znanych nam z imienia i nazwiska osób. Pierwotnym posiadaczem księgi był zapewne Ezechias Reich (Reiche, Reichen), profesor medycyny i dwukrotny rektor uniwersytetu w Greifswaldzie, a od 1560 r. także ksiądz lekarz na dworze w Wołogoszczy (Wolgast). Później wolumin znalazł się w rękach jego syna, prawnika Georga, by wrócić na początku XIX w. trafić do zbiorów ks. Szersznika.

Zdaniem specjalistów jedną z cech wyróżniających księgę Vesaliusa są ilustracje, które należy docenić również pod względem artystycznym. Znaczenie ilustracji podkreślał sam autor, który tłumaczył: „Dzieło opracowałem w taki sposób, aby nawet ci, którzy nie mogą uczestniczyć osobiście w sekcjach, mogli poznać dobrze anatomię. Ilustrowałem to dzieło rycinami, które wiernie oddają wygląd narządów”.

Intencją Vesaliusa było, by tablice anatomiczne zachęcały studentów do uczestnictwa w sekcjach zwłok. Dzieło „De humani corporis fabrica” zawiera łącznie 300 drzeworytowych ilustracji pochodzących, jak się powszechnie uważa, z warsztatu Tycjana. Drzeworyty ilustrują budowę anatomiczną ludzkiego ciała. Są to projekcje zarówno całych układów, jak i ich szczegółowych elementów (np. kostnego czy mięśniowego) przedstawione są w różnych, często nienaturalnych pozach, które Vesalius umieścił z rozmysłem w celu pełniejszego umyślnienia struktur anatomicznych. Wartość ilustracji i uniwersalny, ponadczasowy

Drzeworytowy frontispis przedstawiający publiczną sekcję zwłok przeprowadzaną w zaimprowizowanym Theatrum Anatomicum. W centralnej części ilustracji obok stołu sekcyjnego postać autora dzieła Andreeasa Vesaliusa. Fot. ARC Książnicy Cieszyńskiej.

charakter dzieła podkreśla też fakt, że ponad 200 lat później autorzy Wielkiej Encyklopedii Francuskiej, ilustrując hasło „Anatomia”, wzorowali się – czy wręcz kopiowali – przedstawienia ludzkiego szkieletu pochodzące z dzieła Vesaliusa.

Nic więc dziwnego, że także na regale biblioteki Szersznika dzieło to zajęło symboliczne miejsce, poprzedzając XVI-wieczne wydania dzieł Hipokratesa i Galena. ♦

KSIĄZNICA CIESZYŃSKA